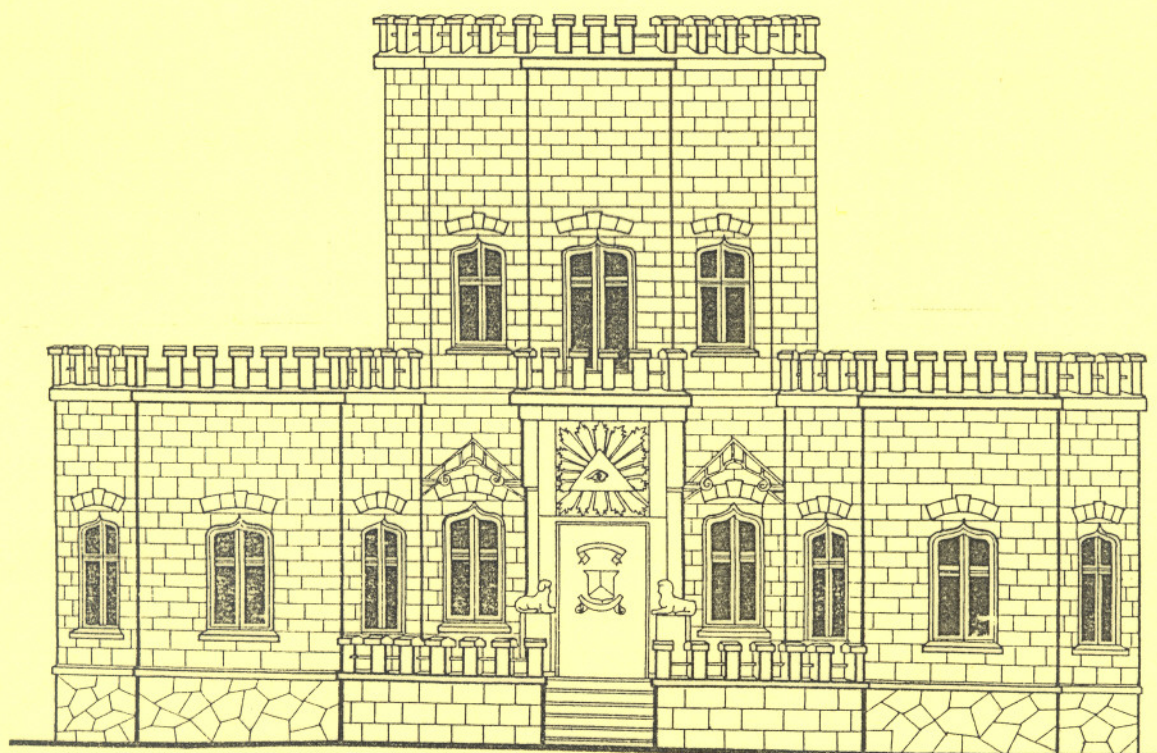

PLAN URBANISTIC GENERAL

MUNICIPIUL CÂMPINA

DOCUMENTATIE OBTINERE AVIZ C. N.M.I.

PIESE SCRISE

consproiect S.A.
PLOIEȘTI ROMÂNIA

CONSULTING • PROIECTARE • CONSTRUCȚII

STRADA MARAMURES Nr. 12 PLOIESTI 2000 Tel. 044-14.18.61 * 14.19.80 * 12.26.34 Fax: 044-12.54.19

P.U.G. MUNICIPIUL CÂMPINA

DOCUMENTAȚIE OBȚINERE AVIZ C.N.M.I.

Proiect nr.4/13388 B

BENEFICIAR:

PRIMARIA MUNICIPIULUI CÂMPINA

SOLUȚIILE TEHNICE ȘI ECONOMICE CUPRINSE ÎN PREZENTA DOCUMENTAȚIE SUNT PROPRIETATE INTELECTUALĂ A S.C. "CONSPROIECT" S.A. PLOIEȘTI ȘI POT FI UTILIZATE NUMAI ÎN SCOPUL PREVĂZUT ÎN CONTRACT. DOCUMENTAȚIA NU POATE FI REPRODUSĂ INTEGRAL SAU PARȚIAL, FĂRĂ ACORDUL SCRIS A S.C. "CONSPROIECT" S.A. PLOIEȘTI.

PROIECTANT GENERAL:

S.C. CONSPROIECT S.A. PLOIESTI

DIRECTOR GENERAL

Ing.Mihail Bogdan DABIJA

DIRECTOR PROIECTARE

Arh.Alexandru MIRCEA

COORDONATOR C.T.A.

Arh.Calin HOINARESCU

SEF PROIECT

Arh.Calin HOINARESCU

DATA:

**S.C. "CONSPROIECT" S.A.
PLOIEȘTI**

**PROIECT NR. 4/13388 B
STUDIU ISTORIC SI DOCUMENTAȚIE
OBTINERE AVIZ C.N.M.I.
P.U.G. MUNICIPIUL CAMPINA**

BORDEROU PIESE SCRISE SI DESENATE

- Memoriu general
 - I. Documentatie pentru avizul Ministerului Culturii si Cultelor
 - II. Lista monumentelor istorice
 - III. Propuneri pentru completarea lista monumentelor istorice
 - IV. Reglementari
- Documentație istorică privind comuna municipiul Campina
- Memoriu de prezentare PUG
- Planul comunei Campina – anul 1830
- Configuratia proprietatii funciare pe arealul adiacent municipiului Campina la mijlocul secolului al XIX-lea
- Plan economic al mosiei Cămpina a d-lui Aga Stefan Burki – 1860
- Planul comunei Cămpina – 1924
- Documentație fotografică

P.U.G. MUNICIPIUL CÂMPINA

Documentație pentru avizul Ministerului Culturii și Cultelor

I. ANALIZA REȚELEI DE LOCALITAȚI

Municipiul Câmpina se află situat la intersecția râurilor Prahova și Doftana. Din punct de vedere al tipului de proprietate teritoriul văii inferioare a râului Prahova a cunoscut de timpuriu (sfârșitul secolului al XV-lea – începutul secolului al XVI-lea) procesul de convertire al proprietății moșnenești în proprietate boierească sau mănăstirească.

Arealul în discuție este situat în vecinătatea proprietăților boierilor Mărgineni care ocupau suprafața actualelor comune Mărginenii de Jos și Filipeștii de Târg. Această proprietate este atestată documentar în anul 1510 când lui Neagoe Vlastelinul și rudelor sale li s-au întărit proprietățile moștenite de la Drăghici Vornicul (ctitorul Mănăstirii Mărgineni). În actul de succesiune se specifică dreptul de proprietate asupra moșiilor Filipeștiului și Mărginenilor, aceste moșii fiind străvechi proprietăți ale familiei Mărginenilor.

77
În documentul din 1532 Vlad Înecatul întărește lui Nan și fratelui său Stan cu fii 1/2 din ocina de la Comarnic fiind veche și dreaptă ocină. În 1538 Radu Paisie întărește boierilor Drăghici, Udriște și Vintilă moșia întreagă a satului Comarnic pentru ca jumătate este veche ocină de la Drăghici Vornicu, jumătate luata de la Manea (care a pierdut moșia în urma unei judecăți), iar jumătatea cealaltă a fost cumpărată de Drăghici Spătarul și de Udriște de la fiii lui Vlad (Berinoe cu frații săi) și de la fiii lui Drăgoi (Șerban cu frații săi) și de la Gudea.

Din aceste documente rezultă cu claritate statutul de moșneni atât a lui Manea cât și a vânzătorilor din anul 1538.

Deci până la sfârșitul sec. al XV-lea Comarnicul a fost moșie moșnenească, ulterior fiind încorporată în proprietățile boierilor Mărgineni.

Matei Basarab întărește în 1634 o parte din moșia Comarnicului Postelnicului C. Cantacuzino.

Se transmite proprietatea de la Elina soția lui Radu Șerban (care era după mamă descendența boierilor Mărgineni) la C.Cantacuzino (ginerele Elinei).

În 1636 Ianiul Șpătarul și soția sa Iliana (fata jupânesei Maria din Bucov) lasă zălog lui Dumitrașcu Clucerul din Filipești $\frac{1}{4}$ din moșia satului Comarnic, în 1643 Matei Basarab întărește lui Pana (fiul lui Dumitrașcu Filipescu) partea de zestre a mătușii sale Elina din același sat, iar în 1649 același domitor întărește lui Dumitrașcu Filipescu (fost mare stolnic) și fiului său Pană Logofăt $\frac{1}{4}$ din Comarnic (partea jupânesei Elina - nepoata lui Staico din Bucov).

Intrată în proprietate boierească localitatea Comarnic se dezvoltă în spiritul satelor clăcășești.

O situație diferită a avut comuna Breaza.

Dacă în 1510 moșia localității, toată "a fost atribuită Vlăstilinului Neagoe cu rudele (fără a se specifica modul în care a ajuns în proprietatea boierilor Mărgineni), iar în anii 1538 și 1574 Radu Poisie întărește urmașilor lui Neagoe stăpânirea asupra acestei moșii în 1617 este consemnată o vânzare de moșie (negustorului Ghinea i se întărește de Alexandru Voievod partea de moșie cumpărată de la Maria fiica lui Staico din Bucov). În același an, același domnitor întărește lui lordache Slugerul și altora, să stăpânească moșia Breaza".

Conform acestor documente s-ar părea ca "toată" moșia Breaza a ajuns proprietate boierească dar un document din 1786, o jalbă a moșnenilor Brezeni contra Postelnicului Crețulescu dovedește contrariu. Acest document, foarte important, demonstrează că proprietatea boierească se instaurase numai pe o parte a moșiei Breaza și nu pe "toată" moșia și face dovada formei de proprietate moșnenească originară a teritoriului localității Breaza.

Persistența tipului de proprietate moșnenească în zona comunei Breaza până la 1786 ilustrează eficiența acestui tip de proprietate precum și influența continuă exercitată asupra configurației așezării și a teritoriului.

Același fenomen poate fi semnalat și în ceea ce privește teritoriul comunei Telega. În anul 1635 domnitorul Matei Basarab întărește mănăstirii Mărgineni "satul Telega cu rumânii și vama de sare fiind la origine a lui Drăghici Vornic din Mărgineni închinată mănăstirii în calitate de ctitor. Documentele ulterioare întăresc și confirmă proprietatea mănăstirii asupra moșiei Telega.

În 1702 se hotărâncește moșia Telega a Mănăstirii Mărgineni. Această suită de documente arată clar succesiunea proprietății mănăstirești asupra teritoriului satului Telega și ar lăsa să se înțeleagă statutul de moșie mănăstirească a întregului teritoriu

locuit de telegeni. Dar într-un document relativ târziu din 1845 apare o dispută juridică între reprezentanții mănăstirii și sătenii telegeni pe motiv că aceștia sunt moșneni.

Documentul din 1851 certifică cu claritate statutul de moșneni al locuitorilor din Telega și Bănești, precum și faptul că moșiile acestor locuitori au continuat să fie moșii libere.

Ca și în cazul localității Breaza și la Telega s-a păstrat în bună măsură până la mijlocul sec. al XIX-lea proprietatea moșnenească. Acest lucru a conservat și în cazul localității Telega configurația specifică acestui tip de proprietate.

Proprietatea moșnenească este atestată și în cazul localităților Cornu (1587), Brebu (1653) și Provița (1625 și 1852). Se confirmă ipoteza existenței și pe cursul superior al Prahovei a unei structuri rurale moșnenești care și-a păstrat autonomia până la mijlocul sec. al XIX-lea.

Un ultim exemplu în acest sens îl oferă situația moșiei localității Băicoi unde prezența moșnenilor este atestată într-un document din 1744.

Centralizând cele expuse mai sus rezultă existența unei structuri moșnenești consistente pe arealul delimitat la vest de zona muntoasă ce separă județul Prahova de județul Dâmbovița, iar la est de masivul muntos care separă Valea Doftanei de Valea Slănicului.

Principalele căi de comunicație ale acestui areal situat în imediata vecinătate a munților au fost și au rămas văile râurilor Provița, Prahova și Doftana, râul Prahova constituind coloana vertebrală a teritoriului.

La vest de acest areal (în județul Dâmbovița) se constituie și a dăinuit până târziu obștea moșnenilor din Bezdead care stăpâneau un amplu teritoriu atestat în documente ca vecini al moșiilor moșnenilor din Provița, Breaza și Cocorăștii Caplii.

La est de teritoriul Văii Prahovei se dezvoltă puternicul complex moșnenesc al Văii Slănicului (moșnenii din Aluniș și Berteș, Groșani, Prajani etc.). Putem remarca faptul că arealul de care ne ocupăm constituia zona nordică (de lângă munți) a județului Prahova perioada în care există creștele și județul Saac (înainte de mijlocul sec. al XIX-lea).

Ulterior acest areal s-a constituit într-o entitate administrativă numită Plaiul Bucegi.

Centrul de greutate al acestui areal, atât prin poziția geografică și mai ales prin situarea la confluența Prahovei cu Doftana este localitatea Câmpina. Atestat ca important centru moșnenesc prin documentele din 1640, 1694, 1697 și 1729 și devenit în 1837 târg slobod Câmpina se substituie Filipeștiului de Târg care a reprezentat până

la începutul sec.al XIX-lea capitala arealului Văii Superioare a Prahovei. Acest statut l-a conferit în bună măsură și existența la Filipeștii de Târg a reședințelor puternicilor familii a Cantacuzinilor și Filipeștilor.

Pe măsură ce comerțul pe Valea Prahovei s-a intensificat datorită amenajării și modernizării drumului, rolul Câmpinei a crescut, puternicul centru moșnenesc si-a recăpătat importanța originală în sistemul localităților din zona superioară a Văii Prahovei.

Urmare avântului industriei petrolului localitatea Câmpina s-a dezvoltat. Din studiul planurilor vechi (coroborate cu informațiile documentare) a fost identificată în partea de vest a localității o zonă importantă unde s-a menținut forma stradală inițială precum și lotizarea originală. Această zonă a fost propusă ca rezervație de arhitectură și arheologică tot aici fiind amplasate majoritatea clădirilor înscrise în Lista Monumentelor Istorice din Municipiul Câmpina.

II. MONUMENTELE ISTORICE DIN MUNICIPIUL CÂMPINA

În Municipiul Câmpina sunt înscrise în Lista Monumentelor Istorice jud.Prahova următoarele edificii:

I. Monumente de arhitectură și memoriale:

1. Casa Muzeu B.P.Hasdeu – cod 30.I.1/195 – B-dul.Carol I, nr.199, proprietatea primăriei Câmpina – (1893 – 1896) – Monument de importanță națională;
2. Casa Muzeu Nicolae Grigorescu – cod 30.I.2/196 – B-dul.Carol I, nr.108, în administrația Muzeului de Istorie și Arheologie Ploiești (1890 – 1966) – Monument de importanță națională;

II. Monumente de arhitectură:

3. Casa Parohială (fosta stăreție a Schitului Slobozia) – cod 30.I.3/197 – Str.Nucilor, nr.31, proprietatea Parohiei "Sf.Nicolae" Câmpina – (1840) – Monument de importanță locală;
4. Biserica "Sf.Nicolae" a fostului Schit Slobozia – cod 30.I.4/198 – Str.Nucilor, nr.14, proprietatea Parohiei "Sf.Nicolae" Câmpina – (1858-1919) – Monument de importanță locală;

5. Biserica "Adormirea Maicii Domnului" (de la Han) – cod 30.I.5/199 – B-dul.Carol I, nr.133A, proprietatea Parohia "Maicii Domnului) sfârșitul sec.XVII – începutul sec.XVIII și 1833) – Monument de importanță locală;
6. Beciurile unei foste prăvălii cu locuință – cod 30.I.6/200 – B-dul.Carol I nr.71, proprietar Primăria Municipiului Câmpina – (sf.sec.XVIII-lea) Monument de importanță locală;
7. Beciurile locuinței de factură neoclasică – cod 30.I.7/201 – B-dul.Carol I, nr.71, proprietar Primăria Municipiului Câmpina – (1861) Monument de importanță locală;
8. Școala Domnească – cod 30.I.9/202 – proprietar Liceul Nicolae Grigorescu – (sf.sec.XVIII-lea) - Monument de importanță locală;
9. Locuință orășenească dezvoltată – Vila Ștefănescu (casa cu grifoni) cod 30.I.10/203 – B-dul.Culturii, nr.18, proprietar Ministerul Culturii și Cultelor (1900) - Monument de importanță locală;
Tinând cont de faptul că în acest edificiu a funcționat începând cu anul 1928 "Școala de maeștrii sonori și rafinori" cea mai veche școală cu acest profil din Europa propunem reevaluării calității monumentului de la poziția" importanța locală " la poziția" importanța națională".
- 10.Clubul Copiilor și Elevilor (Casa Basic) – cod 30.I.11/204 – B-dul.Carol I, nr.99, proprietar Ministerul Învățământului (1945) Monument de importanță locală;
- 11.Sediul actual al Primăriei Municipiului Câmpina – cod 30.I.12/205 – Str.Mărășești nr.18, deținător Primăria Municipiului Câmpina – (clădirea a fost revendicată și redobândită de urmașii fostului proprietar, moștenitorii STENDBAL) (prima jumătate a sec.XX) Monument de importanță locală;

III - **PROPUNERI PENTRU COMPLETAREA LISTEI MONUMENTELOR ISTORICE**

I. **EDIFICII DE CULT**

1. **Biserica de la lac** la intersecția b-dului B.P. Hașdeu cu str. Bobâna, consemnată în planul de la 1924 sub denumirea "Biserica bătrână" cu hramul Sfinții Voievozi Mihail și Gavril apare consemnată în catagrafia din 1810 dar este posibil ca relatările din 1747 referitoare la biserica veche să se refere la această biserică. Din cercetarea edificiului rezultă existența unei etape posibil din sec. al XVIII-lea și chiar mai veche la care s-au adăugat extinderi ulterioare una din aceste etape fiind consemnată de pironia clădirii care consemnează data 1827.

Acest edificiu a fost inclus în lista monumentelor istorice conform HCM 1160/1955 dar a fost scoasă din lista, în perioada anilor "60". Întreg edificiul a fost reformulat într-o arhitectură de influență neoclasică la sfârșitul sec. al XIX-lea. În perioada anilor 1940 a suferit intervenția Comisiunii Monumentelor Istorice prin proiectul arhitectului Horia Teodoru. Cu această ocazie s-a modificat scara de acces la încăperea clopotelor (în locul scării exterioare s-a realizat o scară interioară) și s-a orientat un balcon interior (cafes) pentru cor.

2. **Biserica cu hramul Sf. Treime** situată pe str. Republicii apare consemnată în documente în anul 1830 și în catagrafia din 1833. Clădirea bisericii a suferit extinderi și modificări (practicarea unor goluri semicirculare mari și menținerea celor originare care sunt marcate pe fațadă păstrându-se ancadramentele inițiale.
3. **Biserica Catolică** str. Golești este consemnată în planul din anul 1924. Este o clădire monumentală realizată în stil romantic. Turnul a fost construit într-o etapă ulterioară cu o arhitectură eclectică.
4. **Capela mausoleu** b-dul Culturii (în vecinătatea poligonului auto) a fost realizată la sfârșitul sec. al XIX-lea într-un stil eclectic de factură barocă. Expresivitatea volumetriei și prețiozitatea decorației justifică înscrierea acestui edificiu în lista monumentelor istorice categoria monumente de arhitectură de importanță locală.

II. **CLĂDIRI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT**

5. **Clădirea Liceului Nicolae Grigorescu** (Calea Doftanei) realizat în perioada interbelică după planurile arhitectului T.T.Socolescu în spiritul arhitecturii neoromânești. Volumetria expresivă și echilibrată este susținută de un repertoriu decorativ valoros. Aceste calități justifică înscrierea edificiului în lista monumentelor istorice categoria monumente de arhitectură de importanță locală.

6. **Clădirea Liceului Petrol Chimie** str. Mărășești. Este o clădire realizată în prima jumătate a secolului al XX-lea într-un stil arhitectural amintind de arhitectura neoromânească cu elemente plastice de sorginte renașcentistă. Volumetria echilibrată și sobrietatea expresiei arhitecturale conferă edificiului monumentalitate și prestanță.

Aceste calități justifică înscrierea clădirii în lista monumentelor istorice categoria monument de arhitectură de importanță locală.

III. **MONUMENTE INDUSTRIALE**

În incinta rafinăriei Steaua Română fondată în 1895 se află hale industriale și instalații care reprezintă obiective valoroase ilustrând etape importante ale evoluției industriei și tehnologiei prelucrării petrolului din România și Europa.

7. – 8. Sunt încă utilizate o serie de rezervoare din metal nituite și instalații de prelucrare.
9. – 12. Din rândul halelor industriale o importanță deosebită o are atelierul de confecționat butoaie din tablă care datează din primele decenii ale sec. al XX-lea și este echipat cu utilajele originare. Se evidențiază în aceeași măsură și halele care au fost ridicate la începutul sec. al XX-lea multe din acestea fiind abandonate.

Aceste utilaje, instalații și edificii urmează să fie analizate, dotate și propuse pentru a fi înscrise în lista monumentelor istorice cu acceptul beneficiarului.

În cadrul rezervației propuse au fost identificate o serie de construcții care ilustrează fenomenul urbanizării localității. Cu ocazia elaborării P.U.Z. pentru această rezervație urmează să se analizeze fondul construit existent și să se propună noi obiective pentru lista monumentelor istorice.

IV. REGLEMENTĂRI

Teritoriul rezervației de arhitectură și urbanism din municipiul Câmpina înscrisă în Lista Monumentelor Istorice a jud. Prahova, delimitat în conformitate cu Studiu Istoric de Fundamentare al municipiul Câmpina are în integralitate statutul de monument istoric la categoria "sit".

Din punct de vedere al protecției teritoriul rezervației se caracterizează prin următoarele categorii de protecție:

1. Zona Nonedificandi (cu interdicție din construcție).

În această categorie se încadrează zona verde din vecinătatea carosabilului B.dul Culturii.

2. Zona funcțională a monumentelor istorice, terenul aferent (conform parcelarului) edificiilor din rezervație înscrise în Lista Monumentelor Istorice a jud. Prahova

În cadrul zonei funcționale sunt admise numai intervenții determinate strict de protecția și funcționalitatea monumentelor (refaceri de plantații, pavimente, împrejmuiri, etc.)

Pentru orice fel de intervenție în zona funcțională (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații curente) este necesară o documentație elaborată de specialiști și experți atestați de M.C.C. și avizată de M.C.C. C.N.M.I.

3. Restul teritoriului rezervației unde intervențiile sunt diferențiate funcție care vor urma să fie de caracteristicile parcelarului și de valoarea cadrului construit, elemente stipulate în regulamentele individualizate pe cvartale la fazele P.U.Z.

A. - TRAMA STRADALĂ

A1. Trama stradală este rezultatul restructurării parțiale a zonei la mijlocul secolului XIX-lea prin lotizarea aferentă vânzării de parcele către clăcașii moșiei sau alți

cumpărători constituind o componentă definitorie a rezervației de arhitectură. În acest sens nu este permisă deschiderea de străzi noi în suprafața rezervației;

A2. Configurația actuală a străzilor (prospectul, traseul, plantațiile) sunt elemente componente ale rezervației, modificarea și corectarea agresivă a racordărilor dintre străzi și a prospectelor care ar schimba aspectul original este interzisă;

A3. Pavimentul din asfalt al străzilor este de dată recentă. Pentru B.dul Culturii refacerea pavimentului original din piatră cubică ar reda aspectul original principalului spațiu de promenadă și ar ameliora microclimatul local în perioadele cu temperaturi ridicate;

A4. Împrejmuirile imobilelor cu grilaje decorative din fier forjat sunt parte componentă importantă a rezervației de arhitectură. Distrugerea sau înlocuirea lor este interzisă. Grilajele deteriorate se vor păstra și repara. Este interzisă vopsirea lor în culori tipătoare (verde, maro, roșu, albastru) recomandându-se culoarea gri închis.

Se vor păstra împrejmuirile din uluci de lemn montate vertical (mai ales la clădirile anterioare sec. al. XX-lea).

Aceste împrejurări se vor menține și repara.

Este interzisă executarea spre stradă a împrejmuirilor din prefabricate de beton, din plase metalice sau tablă, cu modele de slabă valoare decorativă vopsite cu bronz sau culori stridente (verde, maro, roșu, albastru, bronz).

Socurile existente ale împrejmuirilor cu grilaje decorative se vor reface cu materiale și pe baza modelelor originare. Pentru împrejmuirile noi sunt admise socuri din beton tencuite cu similipiatră de maximum 60 cm înălțime. Se interzice executarea socului din beton mozaicate cu mozaicul colorate strident cu apareiaj nepotrivit.

A5 - Plantațiile și spațiile verzi existente se vor păstra și întreține prin regenerarea soiurilor existente.

O importanță deosebită o au spațiile verzi care bordează B.dul Culturii.

Această configurație s-a menținut până în prezent și reprezintă caracteristica majoră a acestui important monument urbanistic.

Până la elaborarea unui P.U.D. pentru spațiu verde care să prevadă modul de organizare al plantațiilor și al aleilor pietoniere cu spații pentru bănci, ronduri cu flori, corpuri de iluminat etc. nu se vor face intervenții majore la configurația zonei.

Sunt permise numai: înlocuirea arborilor și arbuștilor uscați cu plantații similare și întreținerea și repararea aleilor și băncilor existente cu materiale și tehnologii similare.

A6 – Pentru iluminat și telefonie în zona bulevardului Culturii stâlpii din beton urmează să fie înlocuiți cu stâlpi metalici cu modele tradiționale.

B. – Parcelarul din teritoriu rezervației reprezintă o componentă importantă a rezervației și trebuie menținut și protejat.

B1 - Parcelarul din cvartalele aferente zonei de sud-vest a localității aparține în bună măsură etapei originare a așezării moșnenești reprezentând prin aceasta o moștenire valoroasă a dezvoltării urbanistice a zonei și a localității în perioada când aceste zone trecea de la configurația rurală spre cea de târg.

Se interzice divizarea sau comasarea parcelelor prin garduri cu ocazia înstrăinărilor sau succesiunilor.

B2 – Procentul de ocupare al terenului prin suprafețe construite diferă de la zonă rezultând ca procent mediu de ocupare o cifră în jur de 35%, sunt excepții unde P.O.T. este sub 30% în zone cu terenuri libere (curți de școli sau alte instituții).

Pentru păstrarea specificului rezervației se propune menținerea P.O.T-ului existent cu o creștere de 5 %.

C - Fondul construit existent se compune din clădiri cu plastica arhitecturală definită din punct de vedere stilistic (neoclasic, neogotic, romantic, neoromânesc – etc.) prin volumetrie materiale, modenatură culoare și din clădiri fără valoare arhitecturale nedefinite din punct de vedere stilistic. Clădirile cu plastică arhitecturală definită stilistic reprezintă valori importante ale rezervației care conferă specificul local al zonei.

Printre acestea se înscriu și monumentele istorice din rezervație.

C1 - Pentru aceste construcții este obligatorie păstrarea volumetriei a formei și materialelor șarpantei a modenaturii și decorației, a formei și poziției golurilor, a tâmplăriei, a grilajelor, copertinelor a materialelor pentru soclu a treptelor exterioare a balustradelor și parapetilor balcoanelor și teraselor.

Este interzisă schimbarea materialelor tâmplăriei (ușilor și ferestrelor) din lemn cu plastic sau aluminiu la clădirile monumente și locale cu plastică arhitecturală valoroasă.

Streașina, pazia, coșurile de fum, jgheburile și burlanele sunt elemente importante ale plasticii arhitecturale și trebuiesc păstrate cu forme și la poziția originală.

C2 - Pavimentele și aleile de acces, spațiile verzi și plantațiile se vor păstra de forma, materialele și soiurile originare.

Reparațiile curente la clădirile notate în planul de situație ca edificii cu arhitectura valoroasă vor fi executate pe baza unei documentații elaborate de proiectanți atestați de Ministerul Culturii și Cultelor iar lucrările de reparații vor fi executate de firme cu specialiști atestați de Ministerul Culturii și Cultelor în lucrări de restaurare.

C3 – La clădirile înscrise în lista monumentelor istorice orice fel de intervenție se va executa pe baza unor documentații elaborate și avizate în conformitate cu legislatura

În vigoare (documentații elaborate de specialiști atestați de M.C.C. și executate de firme cu specialiști atestați M.C.C.).

C4 - Extinderile se vor realiza având suprafață înscrisă în limita acceptată pentru POT în zona respectivă din materialele și la dimensiunile gabaritice (înălțime, cota soclu, cornișe, forma, materialul și panta acoperișului, forma golurilor, forma streășinii, a pazie, a coșurilor de fum și a grilajelor, culoarea și materialul de finisare exterior) În acest caz nu este necesară obținerea avizului Direcției pentru cultură, culte și patrimoniu cultural național a jud. Prahova.

În cazul în care intervențiile au ca rezultat modificarea volumetriei și a plasticii arhitecturale este obligatorie avizarea documentației de către M.C.C. - C.M.I.

C5 - În zonele unde P.O.T -ul este admis a se mări până la 15% se pot amplasa clădiri noi cu un regim de înălțime de max. P+2 sau P+3 cu gabarite în plan nedepășind 12 x 15 m și 14 m înălțime la streășină.

În general clădirile noi vor avea acoperiș cu învelitoare din materialele clădirilor existente în vecinătate. Se interzice amplasarea altor clădiri în afara celor de locuit eventual cu spații comerciale pentru servicii nepoluante și fără trafic intens și alimentație publică. În cazul acestor situații se vor elabora P.U.D-uri pentru stabilirea aliniamentului, a gabaritului, acceselor, parcajelor etc. care se vor aviza de M.C.C. - C.M.I.

D - Se interzice amplasarea în zona rezervației a clădirilor provizorii (barăci, chioșcuri, remize etc.).

D1 - Se interzice amplasarea în cadrul rezervației a panourilor de reclame de orice fel atât fixate pe cadre cât și suspendate pe cabluri.

D2 - Pentru firmele unităților comerciale de alimentație publică, sănătate și administrative etc., existente în zonă se va elabora un studiu detaliat care să rezolve amplasarea, firmei și culoarea reclamelor. Până la elaborarea și avizarea acestui studiu este interzisă amplasarea de firme noi sau repararea celor existente.

D3 - Pentru mobilierul urban necesar (bănci, cabine telefonice, chioșcuri de ziare, panouri de afișaj) se va elabora un studiu special care să propună modelele pentru fiecare categorie. Până la elaborarea acestui studiu nu se vor mai monta elemente de mobilier urban.

E - Alimentarea cu energie electrică, telefonie, gaze se va realiza evitându-se pozarea cablurilor pe fațadele clădirilor notate pe planul de situație cu arhitectură valoroasă.

F - Pentru a se păstra specificul rezervației se va realiza un studiu privind policromia originală a edificiilor notate în planul de situație cu arhitectură valoroasă și a celorlalte clădiri.

Se interzice vopsirea cu alb sau cu alte culori decât cele originare a acestor edificii, distrugerea sau mutilarea ornamentelor.

ȘEF PROIECT,
Arh.Călin HOINĂRESCU

Documentație istorică privind orașul Câmpina, județul Prahova

Atestarea localității

Printre primele documente cu privire la existența acestei localități sunt și cele de la începutul secolului al XVI-lea (1503 ianuarie 3), când satul Câmpina era trecut în registrele comerciale ale Brașovului.¹

Astfel, primele informații leagă Câmpina de activitatea comercială, cu atât mai mult cu cât, încă de la sfârșitul secolului al XV-lea, drumul Prahovei, în fapt o potecă, pare să fi contribuit semnificativ la desfășurarea schimburilor comerciale între Transilvania și Țara Românească. Atunci, marele vornic Cazan scria brașovenilor că "(...) am deschis toate drumurile; astfel noi le deschidem, iar voi le închideți. Dar țara noastră nu poate rămâne doar cu două căi, ci deschideți și Prahova și Teleajenul, căci noi nu oprim pe oamenii voștri de la nici o cale și ei duc din țara noastră și vin și tot ce la place. Așa și domniile voastre să lăsați pe oamenii noștri să umble slobod pe orice cale pe unde le place".

Ulterior, aceste informații sunt mai numeroase. La 1519, în aceleași registre, este amintit un Bucur din Câmpina, pentru ca, la 1530, numărul negustorilor din Câmpina înregistrați la Brașov să fie însemnat².

Lipsa documentelor din această perioadă (sec. al XVI-lea) îngreunează reconstituirea imaginii acestei localități, a dinamicii ei. Cu toate acestea s-au păstrat câteva informații interesante. La jumătatea secolului al XVI-lea, la Câmpina, era prezent un mare boier, Stroe mare spătar, care construisese câteva mori acolo, al căror venit îl împărțea la două mănăstiri, Glavacioc și Snagov³.

Ce semnificație putea avea prezența unui boier acolo? Boierul avea dreptul de stăpânire asupra mai multor vaduri de moară, unde își va fi construit ulterior aceste instalații. De asemenea, boierul era stăpân pe apă. Aceste drepturi trebuie să-i fi venit fie din partea domnitorului, fie dintr-o cumpărare anterioară. Construcția morilor de către boier nu presupunea însă existența vreunui drept de stăpânire a acestuia asupra moșiei sau a unei părți de moșii din satul Câmpina⁴. Moara putea exista numai prin folosirea ei de către satele vecine. Între satul Câmpina și morile construite acolo, probabil că nu exista decât acest tip de relație.

Un alt document din aceeași perioadă ne dezvăluie existența vânzărilor de pământ în acest sat. Iată că, la 1617, lui Vlad i se întărea ocină în Câmpina, partea Brebului (!), ocină pe care acesta o cumpărase în timpul domnitorului Petru Cercel (1583)⁵.

Localitatea - originea

Cu privire la originea socială a locuitorilor acestei localități nu încapă nici o îndoială. Câmpina a fost la origine un sat de moșneni, așa cum amintesc documentele din secolul al XVII-lea și al XVIII-lea.

Un document de la 1694, ne face însă cunoscut faptul că moșnenii din Comarnic ar fi avut și ei moșie în Câmpina. Aceștia dăruiau, în 1694, schitului Lespezi, 41 stânjani de moșie în Câmpina⁶.

Un act semnificativ din acest punct de vedere este și cel de la începutul secolului al XVIII-lea, prin care se alegeau și se hotărau părțile de moșie ale boierilor din Câmpina, urmând zapisele

¹ S. Teodorescu, Monografia orașului Câmpina, Câmpina, 1924, p. 31

² Ibidem, p. 32

³ DRH, vol. II, anul 1536

⁴ H. Stahl, Studiu asupra satelor devălmașe, III, pp. 267-269

⁵ DIR, III, nr. 68

⁶ Bădiceanu, Istoricul schitului Lespezi, județul Prahova

de cumpărare de la moșnenii de acolo. Documentul precizează moșii de la care s-au cumpărat părți de moșie.

În timp, unii dintre moșneni au preferat să-și vândă pământul devenind clăcași, iar alții s-au ridicat în rândul boierilor, obținând dregătorii, având la rândul lor clăcași, așa cum este de exemplu familia boierilor Câmpineni.

Câmpina - sat, târg, oraș

În secolul al XVI-lea, Câmpina apărea ca sat și făcea parte din județul Prahova. În a doua jumătate a secolului al XVII-lea, documentele amintesc de târgul Câmpina⁷.

Documentele secolului al XVIII-lea ne oferă informații amănunțite referitoare la regimul târgului Câmpina. Astfel, pe moșia marelui logofăt Scarlat Câmpineanu și pe cea a lui șetrarului Constantin Lupoianu, unde se făcea târg săptămânal, în ziua de luni, obligațiile celor care veneau acolo "pentru călcarea moșiei și pentru afacerile care au loc acolo, pe pământ străin, trebuia să se plătească stăpânului moșiei o para de loc. De asemenea, pe acea moșie numai stăpânii aveau dreptul de a vinde rachiu și vin⁸.

La 1799, se arăta stăpânirii necesitatea înființării unui obor de vite pentru că "într-acel județ fiind numai un târg de obor de vite la Ploiești, locuitorilor din plaiurile Ialomița, Teleajenului și din tot plaiul Prahovei, le este departe de a merge cu vitele ce au de vânzare tocmai la târgul Ploiești, fiind cale de 4-5 ceasuri, încă mai vârtos când vine apa, Doftana și Prahova mare, neputând trece nicidecum". La câteva zile după această cerere, domitorul a aprobat ținerea unui obor de vite în târgul Câmpina. Veniturile din vânzarea vitelor intrau în veniturile vămii de acolo.

La 1775, era orânduit un vătaf al plaiului în Câmpina, iar pentru paza plaiului, a drumului, a potecilor, pentru prinderea hoților și a "furilor" de dobitoace era orânduit un căpitan cu dorobanți. Noua organizare a Țării Românești dată de Regulamentul Organic prevedea un ocârmuitor în județul Prahova, iar în plaiul cu același nume un „suptocârmuitor” al cărui sediu era la Câmpina.

La 1831, județul Prahova avea nouă boieri cu drept de a alege deputații în Adunarea Obștească, și dintre aceștia trei proveneau din Câmpina.

Târg slobod la 1837, Câmpina avea "mădulari" în fruntea comisiei lui pe vistierul Gheorghe Hristodolu și Alecu Iorga.

De la data de 22 aprilie 1848, avem actul de învoială între părtașii devălmași ai moșiei Câmpina: Câmpineanu, m-re Cernica, Gheorghe Hristodolu.

Aceștia se învoiesc pentru ca pe moșia Câmpina să se facă vânzări de locuri în vatra orașului cu drept deplin de proprietate; puteau cumpăra străini și locuitori ai Câmpiniei, clăcași, aceștia din urmă cu condiția ca mai întâi să cumpere locul pe care stăteau și apoi un altul; prețul de vânzare și modul vânzării urma să se stabilească de către proprietari (procentul era două glasuri Câmpineanu, și Cernica și Gh. Hristodolu câte un glas). La fel se va hotărî și pentru ieșirea din devălmășie a celor care cumpărau aceste locuri.

După pravilă, împărțirea moșiei între devălmași, se făcea la cererea unuia dintre proprietari și pentru că o astfel de împărțire s-ar fi putut face în același timp moșiei Câmpina și orașului "ar urma mare învălmășire și năpăstuire" la unii dintre proprietari astfel că "se hotărăște și se așează pentru totdeauna, că vatra acestui oraș Câmpina, să rămână neîmpărțită".

Întinderea orașului se socotea "de la cel dintâi copaci de salcie, începând despre centrul Câmpinei și până la poștia, cuprinzându-se și poștia și despre păcuri, de unde se începe ograda d-lui Câmpineanu, ce este pe moșia de frați, până-n malul Prahovei; se vor lăsa pe marginea locurilor pe malu deasupra, asemenea și despre Prahova, loc de drum și de circulație, de 12 stj, asemenea și pentru ulițele cele strimte se vor lărgi până la 7 stânjeni; se va face îngrijire totodată, pe cât se va putea pentru alinierea ulițelor. La vânzare se dorea să nu se înstrăinze de moșie vreun loc cu păcură.

⁷ S. Teodorescu, op. cit., p. 38

⁸ Ibidem, p. 166-167

Banii adunați din aceste vânzări de locuri "slobode", cât și a celor aparținând clăcașilor urmau să se împartă jumătate între mănăstirea Cernica și Hrisodulu și respectiv, jumătate pentru Câmpineanu, fără ca stăpânul clăcașului să pretindă mai mult.

Oficial, Câmpina a fost recunoscută ca oraș - "urbe" - la 1864.

Drumul Prahovii, drumul Câmpinii, Câmpina - vamă, poștă

Drumul Prahovii, amintit des în documentele secolelor XV și XVI, ulterior cunoscut ca drumul Câmpinii, era în fapt o potecă, circulația fiind îngreunată de terenul accidentat. În secolul al XVII-lea, domnia făcea diferența între rolul și importanța drumurilor care legau Transilvania de Țara Românească.

Astfel, într-un document de la 1674, se arata că "pe la Târgoviște și trecătoarea pe la Rucăr, pre acolo iaste obiceiul de a trece solii și poștii și în viitoare și în mergătoare, iar drumul Câmpinii iaste numai potecă și scală de neguțatori". Este posibil ca așezarea de la Câmpina să fi avut rolul vămii neguțătorilor.

Vama Prahovei "ce este a negoțului din Brașov toată", era amintită la 1593, când jumătate din venitul acesteia era întărit mănăstirii Glavacioc, fiind mai veche stăpânire, de la sfârșitul secolului precedent, din timpul domniei lui Vlad Călugărul⁹. Localizarea vămii de pe Prahova nu este posibilă, pentru această perioadă, dar ulterior vama apare menționată în Câmpina. De asemenea, este greu de precizat regimul pământului acestei vămii.

Cele mai multe mărturii despre vama existentă la Câmpina provin din documentele de secol XVIII. Astfel, la 1707, spătarul Mihai Cantacuzino scria brașovenilor că domnitorul Brâncoveanu urma să numească un boier la Câmpina, un ispravnic domnesc, pentru "jafurile ce le fac unii alții" acolo, motivul fiind acela că "mi se pare că și scheaii dumneavoastră se vor fi purtând cam rău că nu vor să umble pe drumul cel mare al vămii, pe unde au umblat și mai nainte, ce fiștecare pe unde-i voia, pe alte poteci și-au făcut drumul de umblă, și vameșii neputând îngădui, ci apoi bagă vina vameșilor de zic că le fac alte obiceiuri"¹⁰.

Către sfârșitul aceluiași secol, frații Tunusli, în lucrarea lor referitoare la Țările Române, indicau Câmpina având "schile și oboare", vamă, trecătoare cu cai pe la mănăstirea Sinaia, la Timeș, în față cu Brașovul¹¹. La 1831, Câmpina era sediul poștelor, acolo aflându-se poșta pe drumul spre Brașov.

Cum venitul vămii aparținea de drept domniei, la 1793, Alexandru Moruzi dăruia schitului Lespezi "să aibă milă de la domnia mea a lua pe tot anul de la ocnă, de la Telega, câte 100 bolovani de sare și câte taleri 100 din vama Câmpinei"¹². La 1792, vama Câmpina, cu păcuri, fusese arendată cu 9200 taleri, fața de cea a târgului de la Văleni, de asemenea cu păcuri, a căreiarendă era calculată la 7000 taleri. Chiar și la 1833, venitul vămii de la Câmpina era cel mai ridicat din țară.

Către jumătatea secolului al XIX-lea, vama se va muta la Predeal, fiind în legătură cu creșterea calității drumului și dezvoltarea satelor dinspre munte; poteca de altădată care lega Câmpina de Transilvania va fi îmbunătățită va fi lărgită și reparată și cu ajutorul satelor plaiului Prahova, pe o mică distanță a văii, mărfurile transportându-se cu caii. Astfel se lua hotărârea mutării vămii mai spre graniță. La 1858, se desființa vama de la Câmpina¹³.

⁹ Ibidem, p. 29

¹⁰ Ibidem, p. 46

¹¹ Tunusli, Istoria Valahiei, p. 39

¹² S. Teodorescu, op. cit., p. 61

¹³ Ibidem, p. 109

Secolul XVII - proprietari - boieri, mănăstiri. Dinamica proprietății.

Odată cu trecerea pragului secolului al XVII-lea, informațiile cu privire la Câmpina sunt mai numeroase, situație întâlnită în cazul majorității așezărilor din Țara Românească.

Câteva documente din acest secol, îi amintesc pe aceia din Câmpina care au jucat rol de martori la diferite tranzacții, care au avut loc în sate din vecinătate sau situate mai departe. Boieri, ocupând dregătorii, ridicați probabil din obștea Câmpinei sau veniți din afara ei, și oameni simpli sunt trecuți în aceste acte importante.

La 1622 septembrie 16, este amintit Udriște paharnic din Câmpina, fratele lui Boldujar, care-i vindea lui Hrizea vistier parte în Periș, și la 1623, când îi vindea aceluiași boier parte în același sat. La 1632 ianuarie 8, martor Nechita din Câmpina, pentru o moșie a mănăstirii Mislea de la Pătârlagele¹⁴. La 1633 iunie 14, martori la o vânzare, Mănăilă din Câmpina și fratele lui, Dragomir. La 1640, este amintit Apostol vătaf, alături de Calotă vătaf. La 1645 august 2, apar alți martori din Câmpina, Negoită comis, Todiriță și fiul său, Nichifor căpitan¹⁵.

La 1647 iulie 28, sunt martori din Câmpina, Calotă vătaf și frații lui, Petrican, Gheorghe și Pătrașco, fiii lui Udriște paharnic, Ivan Butelig, Vasilie Ciutacul măjar, popa Dumitru, Gherghina Diaconu și alții, iar la 1652 iulie 7, sunt amintiți Calotă vătaf din Câmpina și Curiiac din Câmpina ce ar fi avut moșie la Stăncești.

Cumpărări și vânzări în Câmpina

Desigur că, o imagine globală a ceea ce era moșia Câmpina nu putem avea. Alături de moșnenii locului, intrau în stăpânirea unor părți, mai întinse sau mai restrânse de moșie și boieri veniți din afară, dar și mănăstiri.

Așa se întâmplă că la începutul secolului (1629) mănăstirea Mislea intra în moșia Câmpinii, în urma unui schimb pe care-l făcea cu Necula vistier. Acest boier dădea moșia de la Câmpina (Câmpineni), fiind aproape de mănăstire, moșie pe care o cumpărase de la Șteful neguțător din Stăncești, a treia parte din sat, cu 60 ughi, iar mănăstirea îi dădea ocina ce-o avea la Sărățeni, de 427 stânjeni¹⁶. Un an mai târziu, mănăstirii i se întărea de către domn această parte.

Apoi, un mare boier, marele ban al Craiovei, Hrizea cumpăra la 1637, a 12-a parte din satul Câmpina, cu 30 ughi și 5 coți de pânză, partea lui Udriște paharnic, acela care-i vânduse moșie în Periș¹⁷.

Un document de la 1644, amintește un alt boier la Câmpina și anume Luca logofăt, despre care nu știm dacă era sau nu părtaș mai vechi la această moșie. Acesta avea să rețină doi țigani din Brașov, până și-l recupera pe cel care fugise de pe moșia lui¹⁸.

Și schitul Lespezi pătrunde în aceeași moșie spre sfârșitul secolului. Astfel, moșnenii din Comarnic dăruiau schitului 41 stânjeni de moșie la Câmpina¹⁹.

Documentul care urmează a surprins însă o tranzacție între doi moșneni ai Câmpinii. Astfel, la 1697 mai 4, Lamba cu fiica, Stanca și cu fina, Neacșa vindea partea lui din Câmpina, a treia parte din partea lui socru-său, Gheorghe Burducea, fiilor postelnicului Vasile "din câmp, pădure, apă, păcuri, livezi de pomi, siliștea satului, din cin până-n cin precum merg alalte părți de moșii" pentru 118 taleri. Martori erau popa Preda Sakel din Câmpina fiul lui Pătrașcu, Manta fiul lui Gheorghe din Câmpina, actul fiind scris de Apostol²⁰. Această parte de moșie va fi ulterior înstrăinată fiind vândută de fii lui Vasile, postelnicul mănăstirii Sinaia, la 1702.

¹⁴ Catalogul documentelor Țării Românești, III, nr. 180, 236, 1243

¹⁵ Idem, VI, nr. 218

¹⁶ Idem, III, nr. 1020

¹⁷ Idem, IV, nr. 936

¹⁸ Idem, V, nr. 1483

¹⁹ Bădiceanu, Istoricul schitului Lespezi, județul Prahova

²⁰ S. Teodorescu, op. cit., p. 154

Vânzări, cumpărări locuri de casă la sfârșitul secolului al XVII-lea

Importanța crescândă a Câmpinii în cursul secolului al XVII-lea este dovedită de numărul mare de cumpărări de locuri de casă de acolo.

La 1640 august 9, moșnenii Calotă și fratele său Petrican, feciorii lui Petrican din Câmpina vindeau lui Tudoran și nepotului său, Baico un loc de casă în siliștea Câmpinii, stânjeni 133, ughi 135, cu știrea fraților de moșie și a megiașilor de sus și din jos de locul respectiv, aldămășari fiind mai mulți din preajma locului, anume popa Dumitru din Câmpina, Apostol vătaf și Dumitru fiul Palaloghei și Gheorghe fiul Udriștei paharnic și frate-său Pătrașco, Manea din Câmpina, Gherghina, Stan, Pătru și alții²¹.

La 1652, Negoită comisul, stăpânul satului Curiacu, sat aflat în vecinătatea Câmpinii, cumpăra un loc de casă în siliștea satului Câmpina de la Petru postelnic, fiul lui Petrican din Câmpina, 12 stânjeni, ughi 12, martori fiind Calotă vătaf și Apostol vătaf.

La 1660 mai 23, Calotă vătaf de Câmpina scria un act de vânzare către un călugăr (probabil de la Brebu), a unui loc de casă în sat în Câmpina 22 stânjeni în lung și lat cu 19 ughi, de față fiind printre alții, Constantin din Câmpina²².

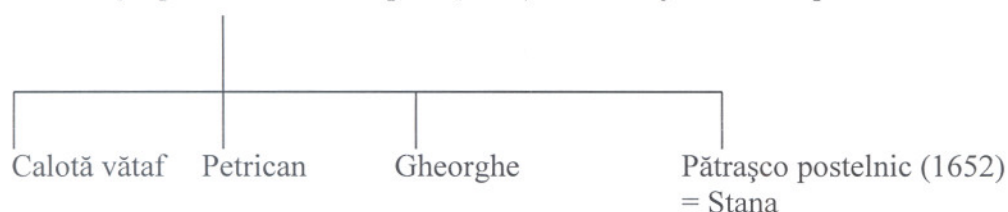
La 1662, Pătrașco din Câmpina, fiul Udriștei vindea lui Drăghiceanu loc de casă în sat, 10 stj în lung și lat.

În târgul Câmpinii cumpărau, în a doua jumătate a secolului, și doi boieri din renumita familie a Cantacuzinilor. Astfel, la 1663 septembrie 23, Pană din Călinești vindea lui Drăghici Cantacuzino un loc de casă în târg în Câmpina, 22 stânjeni în lat și lung, cu 15 ughi, locul aparținând de fapt unui nepot, care murise de ciumă.

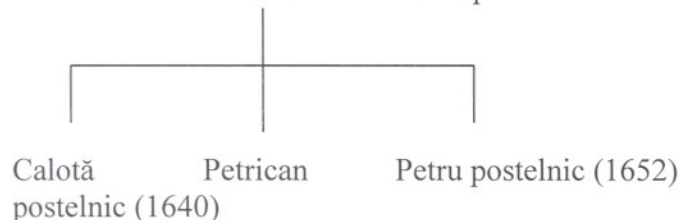
La 1692, Radu și Vasile, fiii lui Vasile logofăt din Câmpina vindeau spătarului Mihai Cantacuzino loc de siliște în Câmpina, stânjeni 30, loc cumpărat de la tabaci cu 42 taleri.

Genealogie secolul XVII

1. Udriște paharnic din Câmpina (1637) — Boldujar din Câmpina — Radu paharnic (1637)

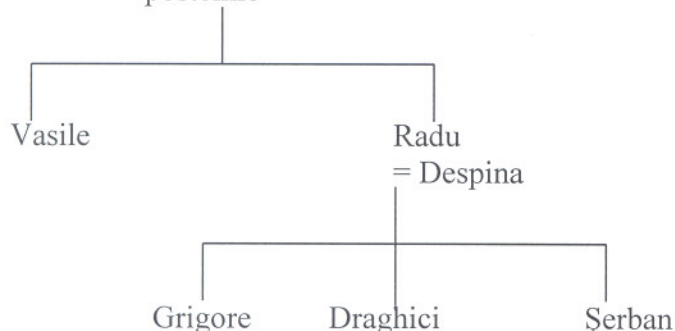
2. Petrican din Câmpina

²¹ Ibidem, p. 34

²² Ibidem p. 37

3. Vasile logofăt din Câmpina postelnic

Secolul al XVIII-lea - Câmpina, proprietate. Curiacu - Câmpinița

Așa cum am văzut, Cantacuziniii cumparau locuri de casă în Câmpina. Acolo era prezentă însă și mănăstirea Sinaia susținută de ctitorul ei, spătarul Mihai Cantacuzino. La 1702, după cum am văzut mai sus, egumenul de la Sinaia cumpăra de la moșnenii din Câmpina. Cinci ani mai târziu, îl regăsim cumpărând moșia aici.

Astfel, la 1709 ianuarie 16, Marica, femeia Udrii, fiul lui Pătrașco din Câmpina și fiii, Vasile și Toma, vindeau mănăstirii Sinaia toată partea lor din Câmpina "din târg cu toată partea câtă s-ar alege". Moșia fusese zălogită de Udrea la spătarul Mihai Cantacuzino.

În același an, în iunie 17, Radu, fiul lui Vasile postelnicul din Câmpina împreună cu soția, Dospina și cu fiii, Drăghici, Grigore, Șerban vindeau egumenului mănăstirii Sinaia "din partea noastră, o jumătate de moșie, deplin, nefiind vândută mai nainte vreme nimănui nimic, cu tot venitul din păcuri, târg, livezi, pădure, din ce s-ar afla venitul ei", partea fiind vândută cu știrea tuturor moșnenilor.

La 1704 mai 11, Pârvu vistier vindea și el partea lui de moșie din Câmpina, cumpărată de la Irimia, nepotul lui Calotă, însă "dintr-un moș a patra parte, pentru 165 taleri, din siliște, câmp, pădure, și cu pomii ce sunt pe această parte de moșie și din păcuri ce se va alege de peste tot hotarul fără rumânii care s-au răscumpărat" lui Drăghici, vâtaful de aprozi²³.

La 1728 decembrie 10, Stroe, fiul lui Constantin, cu soția, Dobra și copii vindeau lui Iordache, fiul lui Calotă Brașoveanu, partea lui de moșie de la Câmpina, pe care o avea de la părinți, cu taleri 25.

Prima hotărnicie a moșiei Câmpina - 1 iunie 1729.

De la începutul secolului al XVIII-lea, avem și prima hotărnicie a moșiei Câmpina, pentru stabilirea părților de moșie a boierilor, părți cumpărate de la moșnenii de acolo. Se stabilea numai numărul părților fiecărui stăpânitor, proprietatea asupra moșiei continuând a fi în indiviziune (devălmășie)²⁴.

Avem de-a face cu o pătrundere, prin căsătorie, în obștea de la Câmpina a boierilor Cantacuzini. Astfel, o urmașă a boierilor Cantacuzini, anume Calița Cantacuzino Câmpineanu, fiica lui Draghici Cantacuzino și a Păunei, luase în căsătorie, după cum îi arată și numele, un boier localnic, Manta Câmpineanu.

Documentul este foarte important indicând numeroase acte de cumpărare, moșii din care s-au cumpărat în timp părți, precum și ceilalți stăpânitori din Câmpina la acea dată.

²³ S. Teodorescu, op. cit., p. 155-156

²⁴ Ibidem, p. 158

Trăsurile moșiei Câmpina au fost realizate la fața locului de către 12 boieri "luați pe răvașe domnești" de către Calița Cantacuzino Câmpineanu și de Ilinca, nora ei, pentru a alege și a adeveri moșia pe care acestea au cumpărat-o de la moșnenii de acolo.

Moșia a fost trasă prin trei locuri "după obicei"- "și au venit la câmpul moșiei, despre Bănești, din hotaru Curiacului până-n apa Doftanei și au venit stâneni 961;

– și iarăși am mai tras la mijlocul moșiei până în siliștea târgului din hotarul Curiacului până-n apa Doftanei, despre Telega și au venit stâneni 1550;

– și iarăși am mai tras, la capul moșiei, unde se cheamă Șotriile, din hotarul Curiacului până-n apa Doftanei și au venit stâneni 1700, care s-au făcut peste tot stâneni 3391. Și făcând noi acești stâneni masă, după obicei, și au rămas drept stâneni 1131, care s-au făcut de moș stâneni 377.

Cumpărăturile s-au făcut (alegerile) conform cu zapisele:

Ale Caliței care a cumpărat:

din moșul Radului Câmpineanu stâneni 362, din moșul Lambei, ce a vândut Radu Câmpineanu, care și el a cumpărat de la Lamba, stâneni 125.5,

de la Radu Câmpineanu stâneni 20, pe care și el i-a cumpărat de la Gherorghe Burducea și de la Calotă vătaful.

de la moșii Pătrăreștilor, partea lor, pe care a cumpărat-o Calița, stâneni 213,

din moșia lui Calotă vătafu 146 stâneni cumpărați,

Astfel, partea Caliței se ridică la un total de 779 stâneni.

Alegerile făcute Ilincăi Câmpineanu:

din moșia lui Calotă vătaf, ce a cumpărat Drăghici vătafu, stâneni 94,

de la Radu Câmpineanu, care moșie fusese cumpărată de acesta de la Gheorghe Burducea, stâneni 125.5, părți care reprezentau partea ei de cumpărătoare de la moșneni.

Au rămas lui Radu Câmpineanu să stăpânească:

de la moșul lui 15 stâneni "care au pohtit pe jupâneasa Calița, acești stâneni ce le-au rămas, să-i dea în siliște stâneni îndoți, de s-au potrivit stâneni pentru stâneni, iar în câmp și în păcuri să nu aibă nici o treabă, nici în livezi."

Nepoților lui Calotă vătaful le-au rămas de la moșul lor:

133 stâneni, "păcura și o livadă, ce se cheamă la Ruptori ~~să o stăpânească~~ să o stăpânească, "care livește o au tras și în lung și lat făcând-o și aceasta masă, au rămas stâneni 33; care acești stâneni s-au pus în numărul stânenilor la stânenii ce au rămas care mai sus s-au zis, iar mai mult să nu tinză nimic".

Alegerile lui Sima zaraful (din Târșor)

din partea lui Calotă vătafu, ce i-au vândut în siliște stâneni.

Moșiei aleasă de la Câmpina i se alipise astfel lângă "moșia d-ei ce au avut de casă, care se cheamă Curiacu", "care trăgându-se a doua oară despre Bănești am pus piatră în apa Doftanei, hotaru; și trăgându-se prin siliștea târgului până-n Doftana despre Telega, am pus piatră din sus de fântânile de păcură; și trăgându-se la capul moșiei de munte unde se cheamă Șotriile, am pus piatră în apa Doftanei; și s-au făcut toate împărțelile jupânesei Caliței și ale jupânesei Ilincăi peste tot în hotar stâneni 998".

Curiacul - moșia vecină Câmpinii. Secolele XVII, XVIII

Satul Curiacu este amintit în cursul secolului al XVII-lea, în legătură cu cumpărăturile pe care le făcea Hrizea mare vornic, prezent și în moșia de la Câmpina²⁵.

La 1641 martie 11, se trecea la hotărnicia moșiilor lui Hrizea mare vornic. Printre acestea era și o jumătate din moșia Curiac "cu munte, vad de moară, heleșteu și rumâni cumpărată de la Mihalcea și fratele său, Irimia, fiii lui Paraschiva logofăt, care și aceștia o cumpăraseră de la Palaloga logofăt și copii lui - Calotă postelnic, Dumitru postelnic, Marica și Pătrana - stăpânind-o împreună cu aceștia și cu cumnații lor, Apostol vătaf și Negoită comis, fiind nehotărnicită".

Printre boierii hotarnici se afla și Sima vătaf din Târșor.

Cum fii lui Palaloga aveau "case gata în sat și mori" și nevrând să le strice cu hotarul s-au învoit cu boierii, astfel că aceștia "văzând că unii vor avea lipsă de apă, au pus pietre de la Câmpenița, dând lui Hrizea din apa Prahovei până la heleșteu, iar fiilor lui Palaloga și surorilor lor, din câmp până la heleșteu; mai în lungul ogorului au aflat o bucată de ogor neîmpărțită, lângă ocina vornicului, tot de la Câmpenița cea Mare, prin heleșteu, dând fiilor lui Palaloga și surorilor lor, din apă, având ei o moară gata, iar Hrizei, de la câmp, lângă Câmpina cea Mare, rămânând o bucată de ogor neîmpărțită către moara lui Apostol, pe care au dat-o fiilor lui Palaloga și surorilor lor, s-o alipească la ocina lor, iar lui Hrizea i-au dat altă bucată de ogor, de la siliște, lipind ocină lângă ocină și tocmindu-se ogor lângă ogor.

Apoi Calotă postelnic a vândut lui Hrizea, partea lui de ocină din acest sat, a patra parte din jumătatea de sat, cu 13 000 bani gata, ajungând la hotarul de la început și la casa lui din sat, învoindu-se s-o plătească vornicul cu 1400 bani gata.

Apoi au adus pe boierii hotarnici, de au mutat pietrele, ajungând la funia lui Calotă postelnic și au împietrit, iar din capul livezilor în sus, cât ține ocina până în munte, cu munte și fânețe, a rămas neîmpărțită, să le țină împreună cel care va ține și ocina: din 8 funii să țină Hrizea 5 funii, Dumitru postelnic și surorile lui, 3 funii, iar Calotă postelnic, să nu aibă treabă, căci și-a vândut partea lui, cu știrea fraților, surorilor și cumnaților săi și nimeni n-a vrut s-o cumpere".

Doi ani mai târziu, la 1643, Constantin mare postelnic arăta finului Mantei neguțătorul (conform I.C. Filitti, Calița Cantacuzino ar fi luat în căsătorie pe Manta Câmpineanul), că s-a tocmit fără știrea lui cu Udrea comisul, fiul lui Hrizea mare vornic, pentru câteva sate din Prahova printre care și Curiacu²⁶.

Este foarte posibil ca satul Curiacul să fi fost confiscat lui Hrizea sau fiului acestuia, în urma unui complot al vornicului, deoarece, la 1645, Matei Basarab dăruia lui Negoită comisul Câmpineanul satul Curiacul "ce se cheamă Câmpinița, tot satul cu tot hotarul, din hotar până-n hotar și semnele să se știe: din Prahova mare, până-n hotarul Câmpinei, până-n casa Bărdăresei și pe coada lacului din satul Câmpina cea mare cum este scris în cărțile cele vechi (...).

Lipsa documentelor face în prezent imposibilă legătura între această stăpânire în Curiac a lui Hrizea, cât și acelor moșneni de acolo, apoi a lui Negoită, unicul proprietar la jumătatea secolului al XVII-lea și stăpânirea de acolo întărită prin hotărnicia de la 1729, Caliței Cantacuzino Câmpineanu.

O teorie încă neverificată ar fi aceea că fiul lui Negoită comisul Câmpineanu să fi luat în căsătorie pe Calița Cantacuzino.

Alte cumpărări de terenuri la Câmpina - XVIII

La 1734 iulie 12, Gheorghe din Câmpina, cu soția, Pătrana și fiica, Cârștiana se judecau cu Sima zaraful, amintit în actul din 1729, ca fiind unul dintre părtașii la moșia Câmpina, pentru un loc pe care acesta l-a cumpărat de la Tudor, fiul lui Baico, și pe care aceștia aveau case: 2 căscioare, o pivnicioară, un coșar și pomii din dosul casei. Se hotărăște mai întâi, ca pe cheltuiala zarafului, să se mute casele mai încolo. Proprietarii caselor doreau însă banii pe ele ca apoi să și le ridice unde

²⁵ Catalogul documentelor..., IV, nr. 331

²⁶ S. Teodorescu, op. cit., p. 151

vroiau ei. Casele vor fi evaluate de către vameşul din Câmpina şi de către vătaful de plai la 30 taleri²⁷.

Nouă hotărnicie la moşia Câmpina - 9 noiembrie 1745

O nouă hotărnicie a moşiei Câmpina s-a făcut la solicitarea lui Petco Braşoveanul şi a tovarăşilor lui, deoarece, aceştia erau de părere, că au fost nedreptăţiţi în urma primei hotărnicii din 1729. După hotărnicie s-a dovedit că timp de 17 ani, Ilinca Câmpineanu şi Chiajna Câmpineanu au luat venitul de pe 200 de stânjeni care i se cuveneau lui Petco. Acesta cerea despăgubire dijma pe bucate şi valoarea a 700 de vedre de păcură pe an, cât s-ar fi luat de pe acel teren. Divanul a hotărât că acesta să primească pământul, plătindu-i-se în acelaşi timp 680 taleri (1 vadră= ½ taler - 300 vedre pe an plus dijma).

La 1747 ianuarie 1, Ilinca Câmpineanca, cu nepoţii ei, Grigoie Cioranu şi Maria şi cumnata Chiajna Câmpineanu cu fiul ei, Pantazi Câmpineanu al doilea spătar dădeau zăpis lui Petco Braşoveanul şi cumnaţilor lui, Fota şi Radu, nepoţii lui Calotă vătaf, pentru ca ei să stăpânească "din moşul lor afară din silişte, trei ciricuri din cin până-n cin, cu tot venitul lor şi din livezi şi cu păcură", iar ele să stăpânească "de afară opt ciricuri, adică doi moşi deplin din cin până-n cin, cu tot venitul lor şi din livezi şi cu păcură".

Mama Ilinca "cumnată-mea" urma să stăpânească "un ciric ce-l are d-ei cumpărat de başca de la moşul lui Petco, Calotă vătafu, din silişte şi de afară, din cin în cin cu tot venitul lor cu livezi şi cu păcură şi tot ea să stăpânească "în silişte doi moşi deplin; şi dintre aceşti doi moşi ai noştrii, câte vânzări vor fi înfundate să avem noi a răspunde" din moşul lui Petco şi al cumnaţilor lui, nepoţii lui Calotă vătaful, scoţându-se vânzările lor din silişte, după actele de cumpărare ale Caliţei, "soacra noastră" şi alte vânzări către Sima zaraful şi către Alexandri, aceşti stânjeni fiind tot înfundaţi le-au mai rămas lui Petco şi cumnaţilor lui, Fota şi Radul, să stăpânească în silişte 65 stânjeni înfundaţi, conform hotărârii din 1729, "însă unde le sunt casele şi curţile şi grădinile şi biserica cea veche, iar mai multă treabă să nu aibă a se mai întinde", "în afară de silişte, după cum s-au împietrit acum câţi oameni ar mai şede, să avem să-i împărţim frăţeşte, adică noi pe nouă ciricuri şi Petco şi cumnaţii lui pe trei ciricuri"²⁸.

Cu ocazia acestei hotărnicii s-a stabilit şi situaţia locurilor înfundate, cumpărate în siliştea Câmpinii²⁹: mănăstirea Mărgineni în lung şi-n lat 40 stânjeni, mănăstirea Mislea 13 stânjeni, mănăstirea Sărindaru 50 stânjeni, schitul Lespezi 20 stânjeni şi alţi 26 în lung şi 13 stânjeni în lat, mănăstirea Sinaia 15 stânjeni, Pârvu Cantacuzino fost mare stolnic 41 stânjeni, Sima zaraful 65 stânjeni, Alexandri neguţătorul 30 stânjeni, Popa Stan de la Câmp 30 stânjeni, Ion, ginerele lui popa Stan 15 stânjeni în total fiind 332 stânjeni.

La 1775, Maria Lupoica vindea unchiului ei, Pantazi Câmpineanu fost mare medelnicer jumătate parte de moşie a lui Petco Cur Roşu, nepot al lui Calotă vătaf din Câmpina cu casa jumătate şi cu pivniţa jumătate din târgul Câmpinii, cu cârciuma de la podul Tiligii jumătate, moşie pe care o cumpărase şi ea de la Petco cu 300 taleri.

Un document important este şi cel din 1783, prin care Fota Lăzăroiu cerea obştii un loc ca să-şi facă curătură de fân la Câmpina. I s-a dat un loc de curătură pe pârâul Vălţii în sus spre vârful Popii, unde se cheamă la Miloit şi la Duma peste pârâu spre vârful Popii care loc, va fi adeverit de oamenii bătrâni "că până acum coasa în el n-a intrat". Astfel i l-a dat să-l cure şi să-l cosească şi după trei ani să-şi dea dijma obijnuită³⁰.

²⁷ Ibidem, p. 53

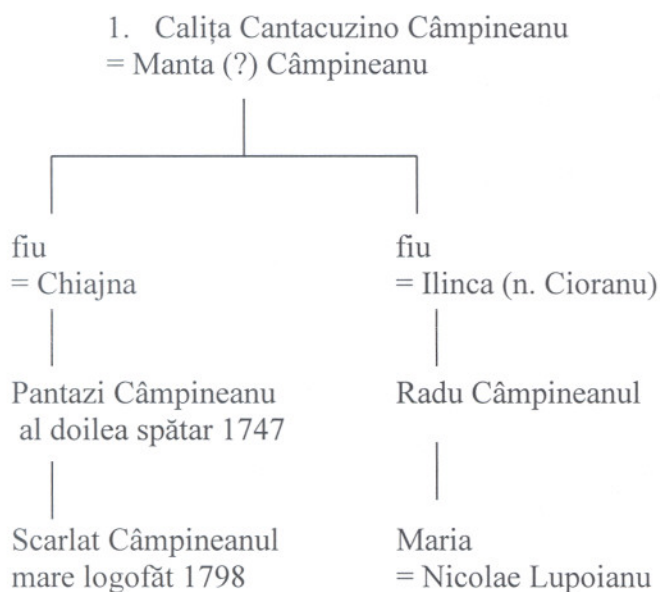
²⁸ Ibidem, p. 163

²⁹ Ibidem, p. 165

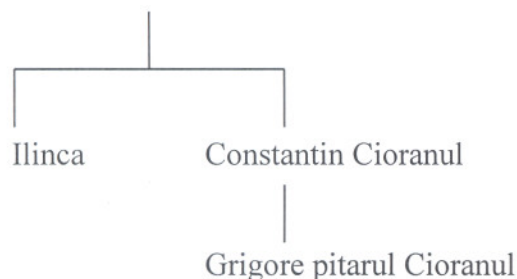
³⁰ Ibidem, p. 188

Genealogie - sec. XVIII - XIX. Succesiunea părților din Câmpina.

În 1729, moșia Câmpina se împărțea între Calița Cantacuzino Câmpineanu și nora acesteia, Ilinca, Radu Câmpineanu, Calotă vătaf și Sima zaraful.

2.

La 1798, parte din moșia Câmpina se împărțea între Scarlat Câmpineanu și Constantin Lupoianu șetrar.

Un document relevant pentru situația moșiei Câmpina este și cel din 1825, asupra căruia ne vom opri mai jos.

Jumătate din moșia Câmpinii se afla în stăpânirea unei ramuri a familiei Câmpineanu, al cărei reprezentant fusese Radu Câmpineanu amintit în documentul din 1729. Cealaltă jumătate din moșia se afla în stăpânirea boierilor Lupoieni a căror genealogie încercăm să o prezentăm mai jos.

Jumătatea aparținând boierilor Lupoieni se va împărți astfel, o pătrime celor trei frați și cealaltă pătrime Mariei Bujoreanca.

Moșia Câmpina în secolul XIX.

La 1807 iulie 8, era scrisă foaia de zestre a Marioarei Lupoianu, fiica Elenei Lupoianu și a lui Manolache Lupoianu. Fata era înzestrată cu moșia Câmpina, pe care unul dintre părinți o stăpânea frățește, jumătate, cu vorniceasa Luxandra Câmpineanu, parte din târg, cârciumile, băcănia, hanul, livezile, morile, heleșteiele, păcura și muntele Măgura ș.a.; "deosebit casele cu grădinile de acolo în întregime, vorniceasa să nu aibă atingere de ele, taleri 5000, jumătate din moșia Șotriile"³¹.

La 1825 februarie 26, frații Lupoieni, Constantin, Alecu și Scarlat, scoteau la mezat partea ce-o aveau din moșia Câmpina, a patra parte. Cumpărător a fost Gheorghe, fiul lui Hristodulu. Ei scoteau moșia la mezat pentru că "nu pot să se unească la stăpânire cu cumnatu lor, căminarul Grigore Bujoreanul", iar cu banii rezultați din această vânzare își luau o altă moșie sau acaret.

Maria Lupoianca și-a luat partea ei de moșie, prin hotărârea Divanului, "ce au fost dreaptă ocină" de la tatăl său, Radu Câmpineanu, împreună cu partea pivniții și a locului ce au fost ale tatălui ei de frați.

Boierii au hotărât atunci că moșia Câmpina era jumătate a Câmpinenilor (Constantin Câmpineanu) și jumătate a fraților. Din jumătatea fraților au dat surorii lor, căsătorită cu căminarul Grigore Bujoreanul, zestre, a patra parte.

Le-a rămas deci a patra parte din moșia Câmpina și pentru că marele logofăt Constantin Câmpineanu n-a dorit s-o cumpere, au scos-o la vânzare.

Prin diata ei pe care și-o întocmea la 1827 februarie 20, Marioara Bujoreanu, fiica răposatului stolnic Constantin Lupoianu și soția căminarului Grigore Bujoreanul, neavând copii, de zestre fiind parte din moșia Câmpina și moșia Șotriile, jumătate o făcea danie la biserica cea nouă, "ce este să se facă de iubitul meu soț acolo la Câmpina cu odăi împrejur, pentru primire de streini și locuință de bolnavi" pentru cheltuielile lăcașului și pentru hrana și cele trebuincioase străinilor și bolnavilor; cealaltă jumătate o lăsa danie spitalului mănăstirii Cernica pentru a fi de folos părinților de acolo.

Ea mai lăsa taleri: 1000 sorei Bălașa Bengescu, 500 fratelui Costache, 500 fratelui Scarlat, 500 fratelui Aleco, 500 mănăstirii Căldărușani, 1000 schitului Țigănești, 500 schitului Pasărea, 500 schitului Rătești. Casa cu "tot cuprinsul ei" din mahalaua Sf. Ștefan, pe care a cumpărat-o soțul ei de la mama ei cu bani din zestre, o lăsa metoh la mănăstirea Poiana Mărului. Pentru cheltuielile anuale de la "școala ce am făcut la Câmpina la veche biserică de la han" a lăsat scris separat. Închina patru țigani la biserica cea nouă cu condiția ca, pe familie, să dea jumătate de oca de ceară și jumătate de untdelemn. Epitropul averii sale (venitul moșiilor care trebuia administrat) urma să fie starețul mănăstirii Cernica și apoi soțul ei, Grigore Bujoreanul.³²

Diata Marioarei a fost contestată de frații ei în același an. Astfel că soțul Grigore Bujoreanul, întocmea o plângere la 1827 iulie 16, după moartea Marioarei, contra cumnaților lui, frații Lupoieni pentru că el făcuse 17 chilii "cu sus și jos" în curtea bisericii cei vechi la Câmpina, "ca să șează preoții și oamenii săraci de pomană în chilii, făcând și școlala cu a mea cheltuială, de învăță 60 de copii românește de pomană și 30 copii grecește".

La 1827 februarie, Marioara își făcuse a doua diată (după 5 ani de la prima) ,împărțind moșia Câmpina și Șotriile între mănăstirea Cernica și biserica cea nouă.

Acum frații Lupoieni, s-au opus ca Marioara să fie îngropată la Cernica, l-au oprit pe arendașul moșiei din Câmpina, Radu vistier, să dea banii de pe arendă, chiar dacă moșia a fost arendată de când trăia Marioara.

³¹ Ibidem, p. 168

³² Ibidem, p. 171 și urm

Fiind chemați la judecată înaintea domnitorului și al mitropolitului, Costache Lupoian, fratele mai mare, a fugit la Câmpina și la alungat pe arendaș de la moșie și a luat și cheile de la școală. Scopul acestei plângeri fiind ca să nu se deființeze școala, iar arendașul să-și reintre în funcție.

Costache Lupoianu (care nu se prezentase la judecată) și Bălașa Bengeasca au fost la Câmpina au confiscat cârciumile, au luat cheile de la odăi, au anunțat vânzarea băcăniilor și pentru arenda moșiei, îndepărtându-l pe arendaș (contractul de arendă expira anul viitor).

Pricina dintre frați și cumnatul lor trebuia judecată, până atunci aceștia nu puteau avea nici un amestec la moșia Câmpina.

Spre sfârșitul secolului al XIX-lea, moșia Câmpina ajunge treptat în mâinile aceluiași proprietar.

La 1835 octombrie 14, starețul schitului Predealul schimba cu starețul mănăstirii Cernica o pereche de case cu grajd și șopron și cu două grădini aflate pe locul moșiei Câmpina, fiind metoh al schitului cu alte case mici, "ce este cârciumă" cu o grădină mică, aflate pe aceeași moșie, Câmpina și 6000 lei. Schitul avea să plătească pe an 12 lei, ca și ceilalți clăcași de pe moșia Câmpina.

La 1853 august, mănăstirea Cernica făcea schimb cu Mitropolia București, a patra parte de moșie pe care o avea în trupul moșiei Câmpina și Șotriile, în devălmășie cu marele logofăt Ioan Câmpineanu, cu vistiereasa Domnica Gheorghiu (cea care a cumpărat de la Hristodulu), având păduri, livezi de fân, puțuri de păcură, ipsos și alte metale, târg peste săptămână, hanuri de zid proprietate, prăvălii de târg negustorești, cu moșia Brănești, jud Ilfov, moșie de danie către mănăstire de către primul ctitor, care moșie intrase în proprietatea Mitropoliei. Biserica Sf. Treime rămâne în continuare în îngrijirea părinților de la mănăstirea Cernica, biserica urmând a fi întreținută din venitul moșie de la Brănești³³.

La 1860 iunie 27, avea loc vânzarea la licitație a moșiei Câmpina, cu toate trupurile și numirile ei, averea lui Ioan Câmpineanu. Cumpărătorul va fi Ștefan Burchi. Patru ani mai târziu, la 1864 iunie 20, acesta o vindea domnitorului Barbu Dimitrie Știrbei (însărcinat cu această cumpărătoare fiind George Barbu Știrbei). El vindea moșia Câmpina, cu toate trupurile și înfundăturile lor, adică atât trupul Câmpinii care era în devălmășie cu Mitropolia, moșie a statului, cu Domnica Gheorghiu, fiecare dintre aceste părți având a patra parte, cât și celelalte părți deosebite de târgul Câmpinii, la care nu aveau amestec ceilalți devălmași, așa cum se stăpânise de părinții colonelului Ioan Câmpineanu și de către el. Vindea cu 40000 de galbeni. Hotărnicia, împărțirea nu era terminată, nici pietrele moșiei puse³⁴.

La doi ani, în 1868 noiembrie 27, S.C. Băicoianu și Alexandru G. Boicoianu (frați) vindeau moșia Câmpina, Șotriile, Lunca Mare cu toate trupurile, înfundăturile și numirile ei împreună cu târgul așezat pe moșie, stăpânită în devălmășie cu prințul Barbu Știrbei și stat, păstrând casele părințești pe locul din comuna Câmpina, peste drum de Voiculești, către prințul Știrbei.

La 1871 iunie 21, ultima parte din moșia Câmpina Șotriile, a patra parte, intrată după 1863 în proprietatea statului, avea să fie cumpărată de același Știrbei.

Știrbei deveneau unicul proprietar al moșiei Câmpina din care se scădeau proprietățile vechilor moșneni, locurile înfundate cumpărate de locuitori și porțiunile de pământ pe care au fost împroprietăriți clăcașii la 1864³⁵.

Locuitorii au fost împroprietăriți la 1864 când li s-au dat 928 ha pe moșia Câmpina care fuseseră în posesia Mitropoliei București, Domnicăi Băicoianu și prințului Barbu Știrbei.

Alte cumpărări de locuri înfundate, de pe moșia colonelului Ioan Câmpineanu, vor intra în proprietatea locuitorilor respectivi abia în 1865.

³³ Ibidem, p. 179 și urm

³⁴ Ibidem, p. 184

³⁵ Ibidem, p. 111

Câmpina. Populație. Clădiri.

Câmpina împreună cu Țigăniile avea la 1810 - 133 case și 485 locuitori și la 1830 - 147 case.

În statistica din anul 1860, erau trecuți 2777 locuitori, case cu 3 etaje - 1, cu 2 etaje - 2, cu 1 etaj - 543, dintre acestea câte au prăvălii - 26, suma odăilor de locuință - 1044; case de zid - 87, de lemn - 818, de pământ - 109, suma clădirilor - 546, suma altor clădiri din curte - 468; clădiri publice - biserici 5, școli 1, tribunal, poliție, sfat popular 1; 1 spital.

Imaginea Câmpinei la 1880

La 1877 s-au făcut șosele în zona Primăriei, ulterior local al școlii de fete, și în zona strada Ghenoiu.

Tot la 1877, a fost trasată șoseaua de pe strada Gazinului și s-au cumpărat casele cu locul lor ale lui C. Carcalechi, transformându-le în local pentru Primărie. În același an s-a construit și un alt local de școală de fete, comuna având până la 1878 numai localuri de școli închiriate.

În 1878, s-a proiectat realizarea unei piețe a comunei înaintea primăriei "ospelului comunal" spre a "da ajutor mai cu înlesnire comitetului".

La 1878, se pune în lucrare construirea unui local de școală de băieți, venind în ajutor și Ministerul, după obligația pe care a avut-o mănăstirea Cernica, după dania Marioarei Bujoreanu, statul fiind proprietar după legea secularizării averilor mănăstirii.

În 1879 se făcea pavajul în piața comunei.

Mai târziu, la 1880, s-au făcut șoselele pe străzile Gara Câmpina, Ghenoiu, Ghenădescu, Radu Brânză, Dinescu, Călinescu și Bratagagiu și cele făcute în 1877.

În același an s-a expropriat terenul unei anume Anghel Marișca pentru a se face o grădină publică, apropiată de piața comunei, grădina trebuind a se face lângă băile minerale. Se repară în aceeași perioadă și poampa de apă, "cea actuală este un sistem vechi".

La 1877, în Câmpina erau 40 felinare, iar prin 1878 s-au mai adăugat 20 pentru "a se da mai multă lumină orașului".

La sfârșitul secolului, la 1897, Câmpina era comună urbană întinzându-se pe 1569 ha pământ.

Comuna Câmpina cuprindea cătunele Măcelaru (133 locuitori), care la 1924 era cunoscut ca Câmpinița, Broșcel (154 locuitori) - Broaște, Păcureți - Păcuri, Slobozia și târgul Câmpina

Populația era de 2716 locuitori, la care se adăugau, 16 familii țigani, 15 de evrei, 3 de bulgari, de 17 unguri, una de francezi și trei de greci.

Capi de familie erau 664, case de locuit 524.

Evoluția populației este următoarea: la 1860 - 2777; la 1897 - 2781; la 1899 - 3779; la 1912 - 8511; în anul 1924 - 12937.

Locuitorii se ocupau atunci cu agricultura, comerțul și industria. Erau patru olari, 30 dulgheri, 10 zidari, cinci rotari. Desfăceau produsele locale, la târgul săptămânal de la Breaza de Sus și bălciurile anuale din Telega și Filipești.

În comună erau 102 cai, 418 vaci, 51 bivoli, 38 capre, 665 oi, 912 porci. O moară pe râul Doftana.

Școala era din 1863, localul fiind proprietatea comunei. Școala a fost frecventată, în 1896, de 144 băieți, iar cea de fete de 118. Carte se învăța aici din 1835. Știau carte 1000 bărbați și femei. În martie 1839, după ce domnitorul Ghica vizitase orașul, obștea locuitorilor de la Câmpina cerea înființarea unei școli, amintindu-se dorința Mariei Bujoreanu.

Se găseau sare și păcură. Se producea grâu, porumb, ovăz, 160 meri, 70 peri, 30 duzi, 50 cireși, 180 nuci, 24057 pruni, 170 vișini, 85 gutui, care cu fân din livezi.

Comerțul se exercita de 17 cârciumari având și alte prăvălii cu diferite obiecte de vânzare, hoteluri, cafenele.

Câmpina avea peste 20 de străzi (bulevardul Sănătății, Carol I, șoselele Grivița, Băicoianu, Unirea, Minelor, Dreaptă, Știrbei vodă, Gării etc.)

În oraș existau o judecătorie, un spital, o farmacie, o stație de telegraf și poștă, o companie de dorobanți și un stabiliment balnear, aflat pe proprietatea prințului D. Știrbei.

La Gahița, era un locul cu apă pucioasă, aparținând casei D.V. Hernia. Apa a fost descoperită pe la 1873, locul fiind proprietatea prințului Știrbei. La 1880, prințul vindea acest loc lui D.V. Hernia. Acesta, la presiunile făcute de comuna Câmpina, promitea ridicarea unui stabiliment balnear atât de util oamenilor. Locul a fost însă concesionat de acesta pe 12 ani, pentru construirea stabilimentului către N. Garoflid și M. Georgescu. La sfârșitul secolului trecut, stabilimentul avea 25 camere și 18 cabine pentru băi și se afla în proprietatea casei Hernia. În jurul stabilimentului se afla un frumos parc de 2.5 ha, în mijocul căruia se afla capela D.V. Hernia.

La 1924 erau 2000 case; acestea aveau grădină de zarzavat sau fructe; proprietățile erau întinse, noii cumpărători nu pierdeau din vedere acest fapt. Se părea că începutul secolului XX a coincis cu începerea extinderii orașului "o întrepătrundere a târgului cu zonele rurale dimprejur". Încă se mai păstrase ziua de târg pentru luni.

Biserici

Pentru secolul al XVII-lea, sunt amintiți drept martori la diferite tranzacții de pământ preoți din Câmpina. Astfel, la 1636 august 26, popa Iani din Câmpina, la 1640 iun 17, popa Dumitru din Câmpina, pe care-l regăsim și la 1647, alături de Gherghina diaconu și alții.

O mențiune a unei biserici, la Câmpina, apare însă la începutul secolului al XVIII-lea, când la 1747, în urma unui judecăți între Ilinca Câmpineanu și cumnata ei Chiajna, cu fiul ei Pantazi Câmpineanu, pe de o parte și cu Petco și cumnații lui, nepoții lui Calotă vătaful, moșul lui Petco pe de altă parte, pentru moșie în Câmpina, în siliște și în afara siliștii, se arată, după stabilirea părților Câmpinenilor, că lui Petco și ai lui le rămânea să stăpânească în siliște 65 stânjani înfundați, în locul unde le sunt casele, curțile, grădinile și biserica cea veche, "mai mult să nu se întindă".

La 1774, frații Tunusli arătau în lucrarea lor, Istoria Valahiei, că în Câmpina erau o mănăstire și o biserică.

Judecata întinsă pe aproape 20 de ani, până la 1780, dintre Maria Lupoianu, fiica lui Radu Câmpineanu, căsătorită cu Nicolae Lupoianu, cu unchiul său, Pantazi Câmpineanu și apoi cu fiul acestia Scarlat, scotea la lumină existența unei mănăstioare la Câmpina. Astfel, Maria arăta că tatăl său "ridicase în Câmpina, pe loc osebit al moșiei o mănăstioară cu han, cu chilii de piatră, cu cârciumă de piatră", cu vie, cu dobitoace, pe care, dorea ca după moartea lui să fie dăruite mănăstirii Mislea pentru pomenirea sufletului său. Atunci, egumenul mănăstirii Mislea refuzase această danie, motiv pentru care avea să fie chemat în judecată la divan³⁶.

Catagrafia din 1810 privind orașele cu români neguțători menționa în Câmpina vistierului (familia Câmpineanu care avea o jumătate din moșia Câmpina) o biserică cu hramul Sfinților Voievozi, o biserică de zid "cu toate orânduielele bune". Erau 81 case de români, 11 case de țigani, și 332 de locuitori. În Câmpina stolnicului (probabil Lupoianu), având o biserică cu hramul Sfinților Mari Mc. Gheorghe și Dimitrie, de asemenea o biserică de zid "cu toate orânduielele bune". Partea aceasta a Câmpiniei avea 37 case de români, patru case de țigani și 172 locuitori.

Prin dania sa de la 1827, Maria Bujoreanu, fata stolnicului Constantin Lupoianu, soția căminarului Grigore Bujoreanu, neavând copii își împărțea partea de moșia din Câmpina și Șotriile pe care o primise ca zestre, o jumătate danie la biserica cea nouă "ce este să se facă de iubitul meu soț acolo la Câmpina cu odăi împrejur pentru primire de străini și locuință de bonavi", pentru cheltuielile lăcașului și pentru hrana și cele trebuincioase străinilor și bolnavilor. Administratori ai averii sale îi lăsa pe starețul de la Cernica și apoi pe soțul său.

³⁶ Acte judiciare din Țara Românească, 1973, doc. nr. 853

Se gândise de asemenea și la vechea ctitorie de familie, deoarece arată în diata ei că pentru cheltuielile anuale de la "școala ce am făcut la Câmpina la veche biserică de la han" a lăsat scris în alt act. Vechea biserică de la han trebuie să fie ctitoria Lupoienilor cu hramul Sf. Mari Mc. Gheorghe și Dimitrie. De altfel, după moartea soției sale, la 16 iulie, Grigore Bujoreanu scria o jalbă contra cumnaților săi, frații Mariei care contestau diata acesteia. El arăta că făcuse 17 chilii "cu sus și cu jos" în curtea bisericii cei vechi la Câmpina, "ca să șează preoții și oamenii săraci în chilii și am făcu și școală cu a mea cheltuială de învăță 60 de copii românește de pomană și 30 de copii grecește".

Biserica ridicată de Bujoreanul avea hramul St. Troițe. La 1830, pentru că venitul rezultat de pe moșia făcută danie bisericii, fiind insuficient pentru întreținerea și a unui spital de bolnavi, starețul împreună cu soțul Mariei și rudele ei hotărâsc ca venitul moșiei să fie folosit doar pentru întreținerea bisericii și a școlii.

În catagrafia din anul 1833, regăsim aceste trei biserici în Câmpina. Atunci târgul avea 195 de case, 481 de locuitori, trei biserici, nici o mănăstire și patru mori de apă.

Biserici - refaceri

Biserica cu hramurile Adormirii Născătoarei de Dumnezeu și Sf. Nicolae, "zidită din temelie și înfrumusețată", după textul pisaniei, de satrețul Calinic al mănăstirii Cernica, cu cheluiala lui Grigore Bujoreanul și a soției sale, Maria, care a dăruit parte din moșia Câmpina, a fost construită în 1833 octombrie 4. Această biserică, este probabil o refacere a fostei ctitorii a Lupoienilor, deoarece, încă la începutul secolului nostru era cunoscută ca "biserica de la han". De altfel, lăcașul păstra atunci câteva cărți mai vechi. În 1810, un minei a fost dăruit de biserica Hagiul din București, bisericii de la han din Câmpina unde se preznua hramul Sf. Mari Mc. Gheorghe și Dimitrie.

Un alt minei, de la 1818, de la această biserică avea mențiunea, pentru biserica din târgul Câmpinii a Lupoienilor. În același timp, arătam că în biserică, se află momântul biv vel stolnicului Constantin Lupoianu, mort la 1808 februarie 27.

Biserica Sf. Troiță se păstrează, ca și cea a Sf. Voievozi, care "s-au ridicat din temelie și clopotnița și zidul" de vel logofătul Constantin Câmpineanul, cu ajutorul și fiind epistat Grigore Negrul, în 1827 august 5. Desigur, și în cazul acestei biserici este vorba de o refacere ulterioară, ea figurând printre lăcașurile de cult din 1810. De altfel, la începutul secolului, biserica păstra un octoih de la 1793.

Păcură la Câmpina

Existența păcurei în subsolul acestei regiuni este semnalată în documente încă din 1697; încă de atunci era socotită ca o bogăție a moșiei. În 1792, se aminteau "fântânile de păcură", în 1745, se considera că se pot scoate 700 de vedre de păcură pe an din aceste fântâni; din 1812, se pare că păcura se extrăgea din puțuri.

Spre sfârșitul secolului, Câmpina devenea schelă petroliferă³⁷. La 1889, Câmpina avea o sondă de încercare pentru extracția de păcură. Către 1890-96 în schela Câmpinii erau 5 sonde. În 1895, se înființa societatea "Steaua Română" cu scopul exploatării petrolifere. Societatea lua ființă la inițiativa mai multor parteneri: Banque de Roumanie din București, Emil Costinescu, Mareșalul Curții Regale - George Filipescu, Baronul Wilhelm von Offenheim din Viena și S. Reiss, aflat de mai mulți ani în București.

Societatea a cumpărat în 1896 o parte din moșia Câmpina de la Hernia, căruia principele Știrbei i-o vânduse, parte pe care se găseau la 1924 sondele. În timp, producția de păcură crescând foarte mult, societatea a cumpărat fabricile de distilare de la București, Monteoru și Moinești pentru

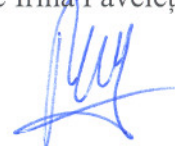
³⁷ Ibidem, p. 126 - 127

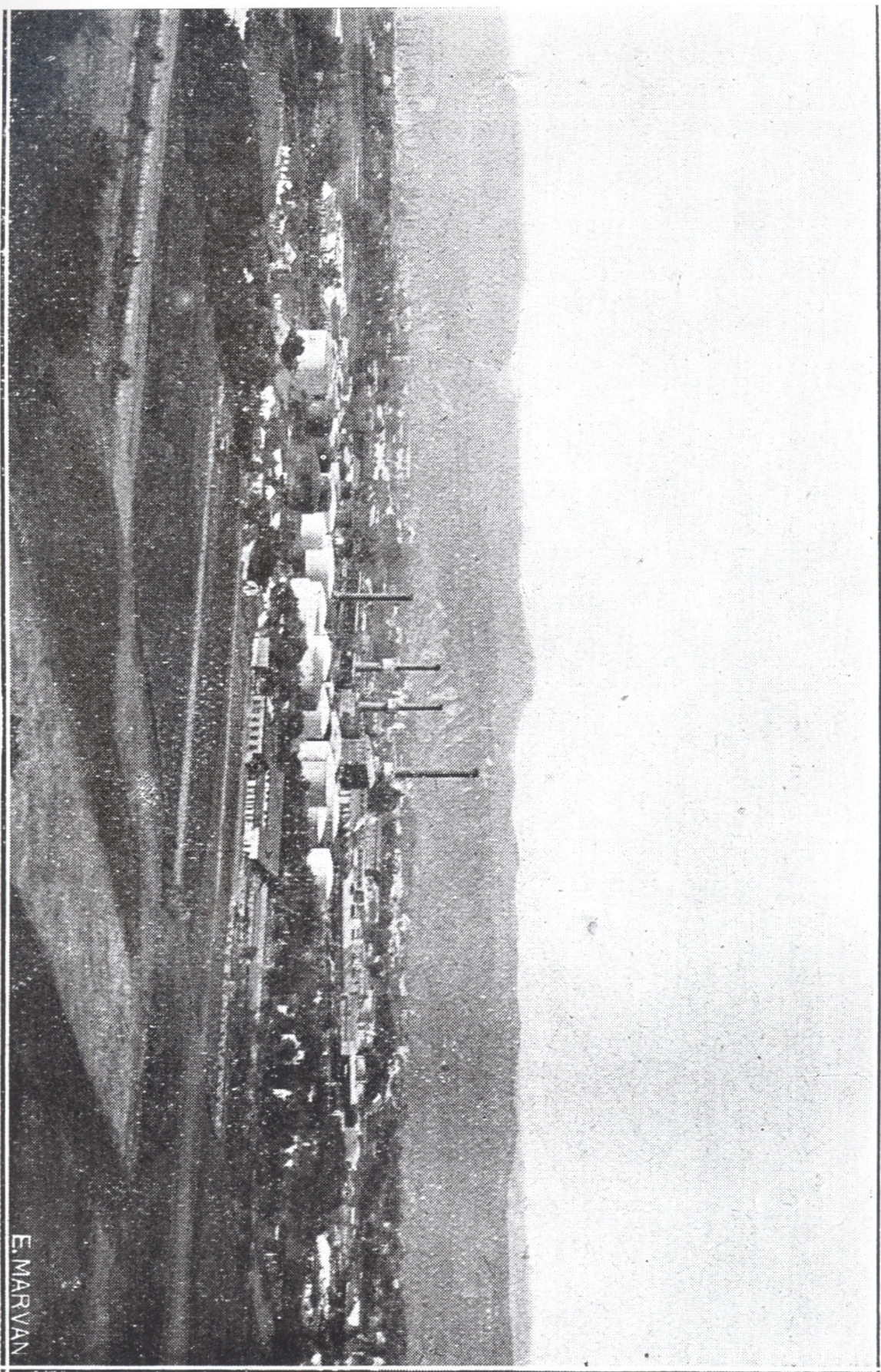
ca ulterior, societatea să-și construiască o fabrică distilatoare proprie în Câmpina, fiind cea mai mare din Europa, numită "Fabrica nouă". Societatea funcționa foarte bine la 1924; numărul sondelor crescuse în timp până la 321.

Extracția păcurii se făcea cu ajutorul locuitorilor din Câmpina și din satele vecine, în special cu cei veniți din Oltenia și Ardeal.

În Câmpina, mai existau la 1924 și alte societăți și fabrici: Societatea Astra Română, pentru extracția și prelucrarea petrolului, Societatea Electrica, Moara Ionas, Fabrica de ceramică, Atelierul de turnătorie a lui David Zipper, Atelier de lăcătușerie al lui Carol Saicovici, Societatea Concordia, fabrică de mașini și unelte pentru sondaj, Fabrica de bijuterii a Contelui de Blome și un Atelier modern de tipografie și legătorie a lui M. S. Gheorghiu.

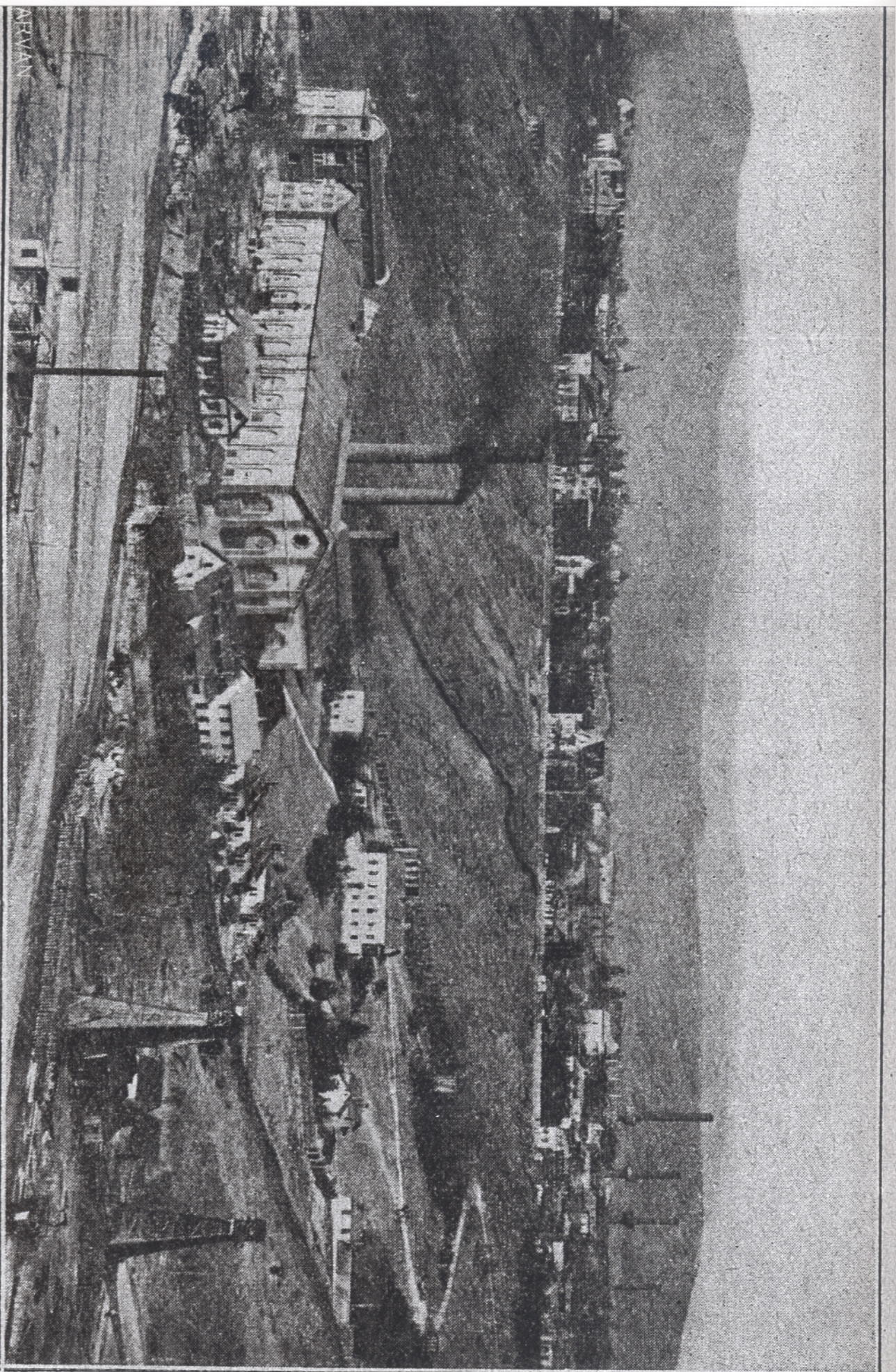
Întocmit,
Istoric Irina Paveleț

E. MARVAN

O vedere a terasei : fabrica de rafinat petrolul

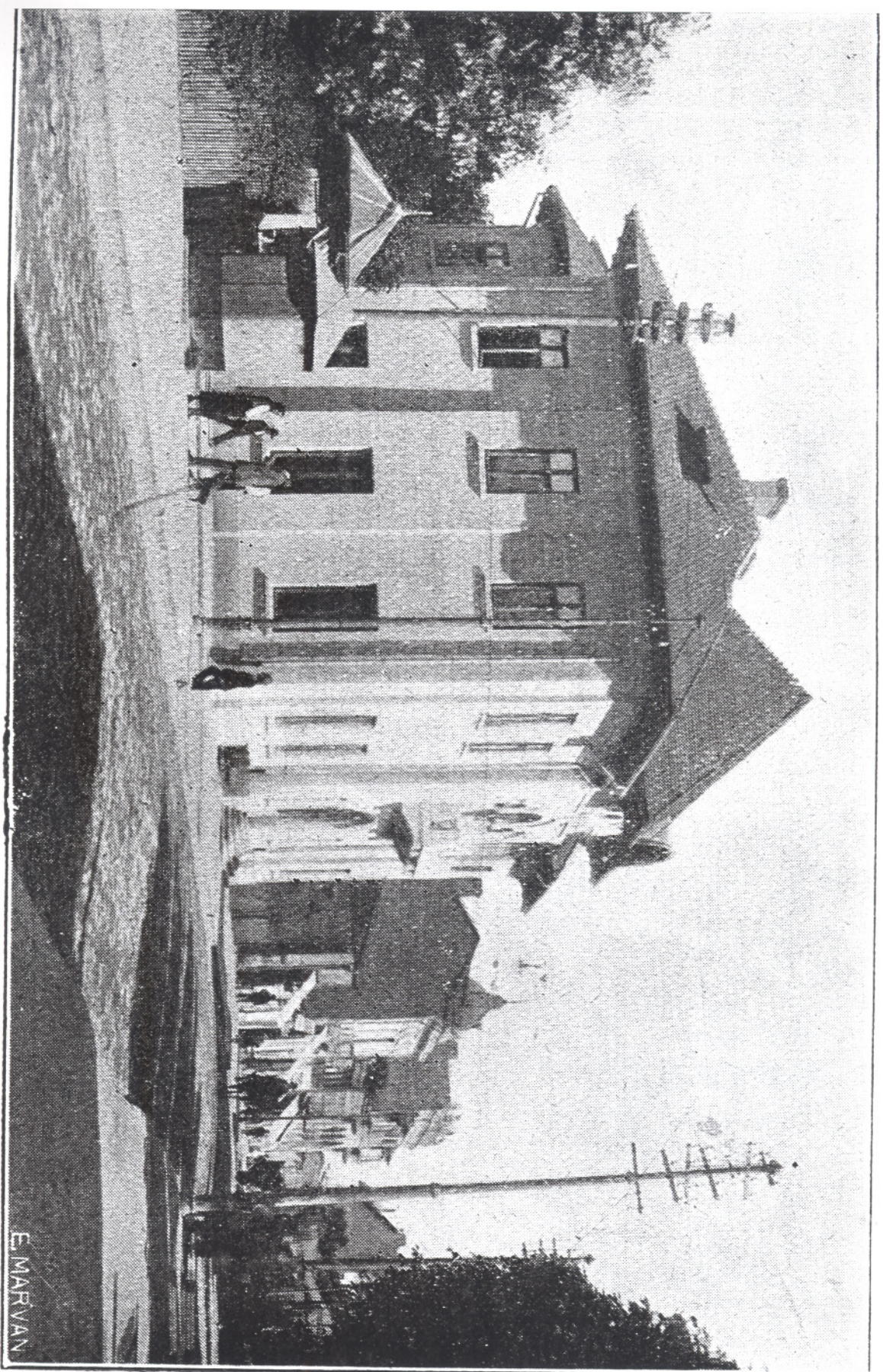

Vederea generală a Câmpinei, și a terasei ; în primul plan Uzina „Electrică” .

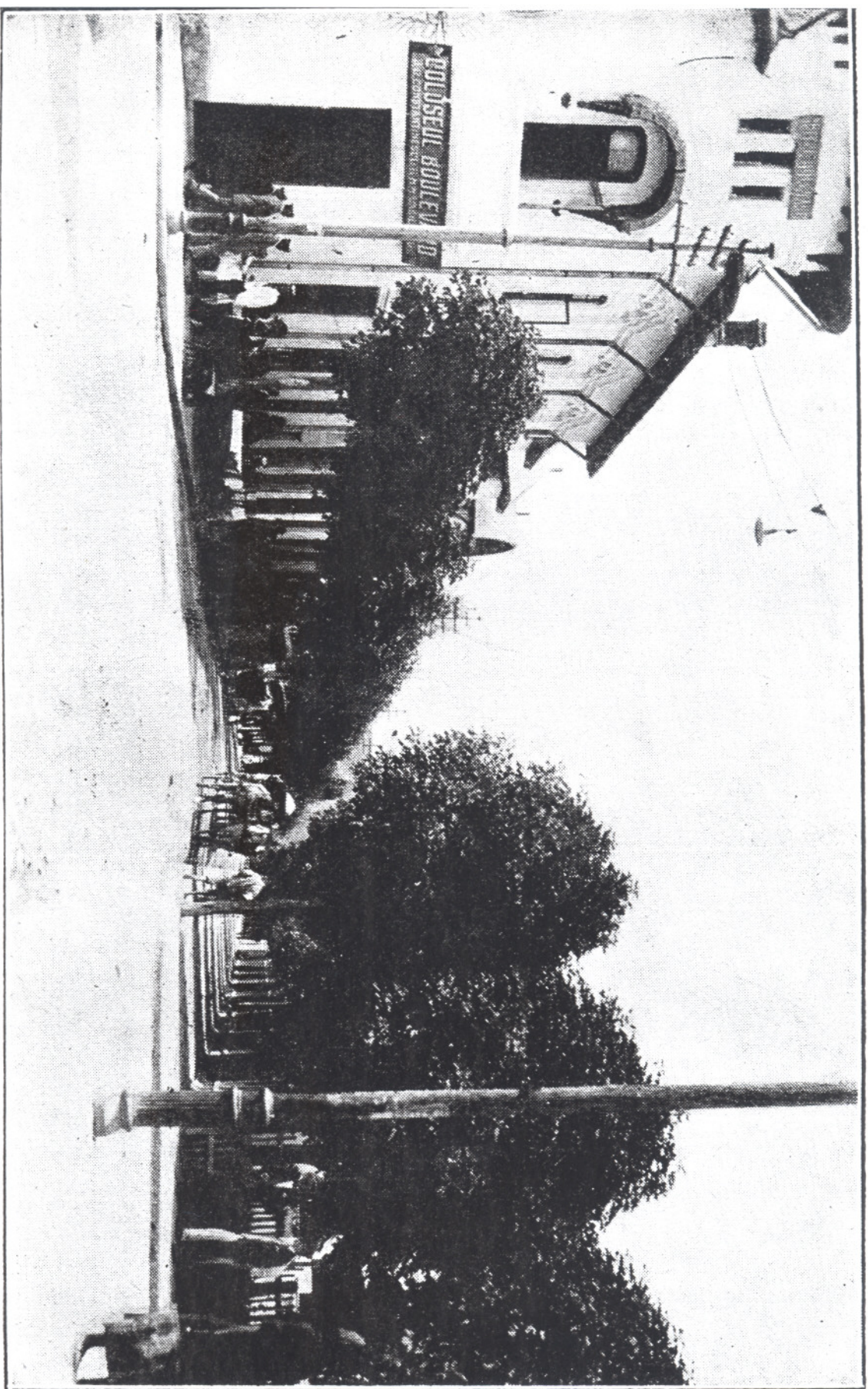

E. MARVAN

Vedere a părții nordice din Câmpina, în mijloc C. F. R.-Doflana

O vedere a străzii Carol I; în primul plan Primăria

O vedere a Bulevardului

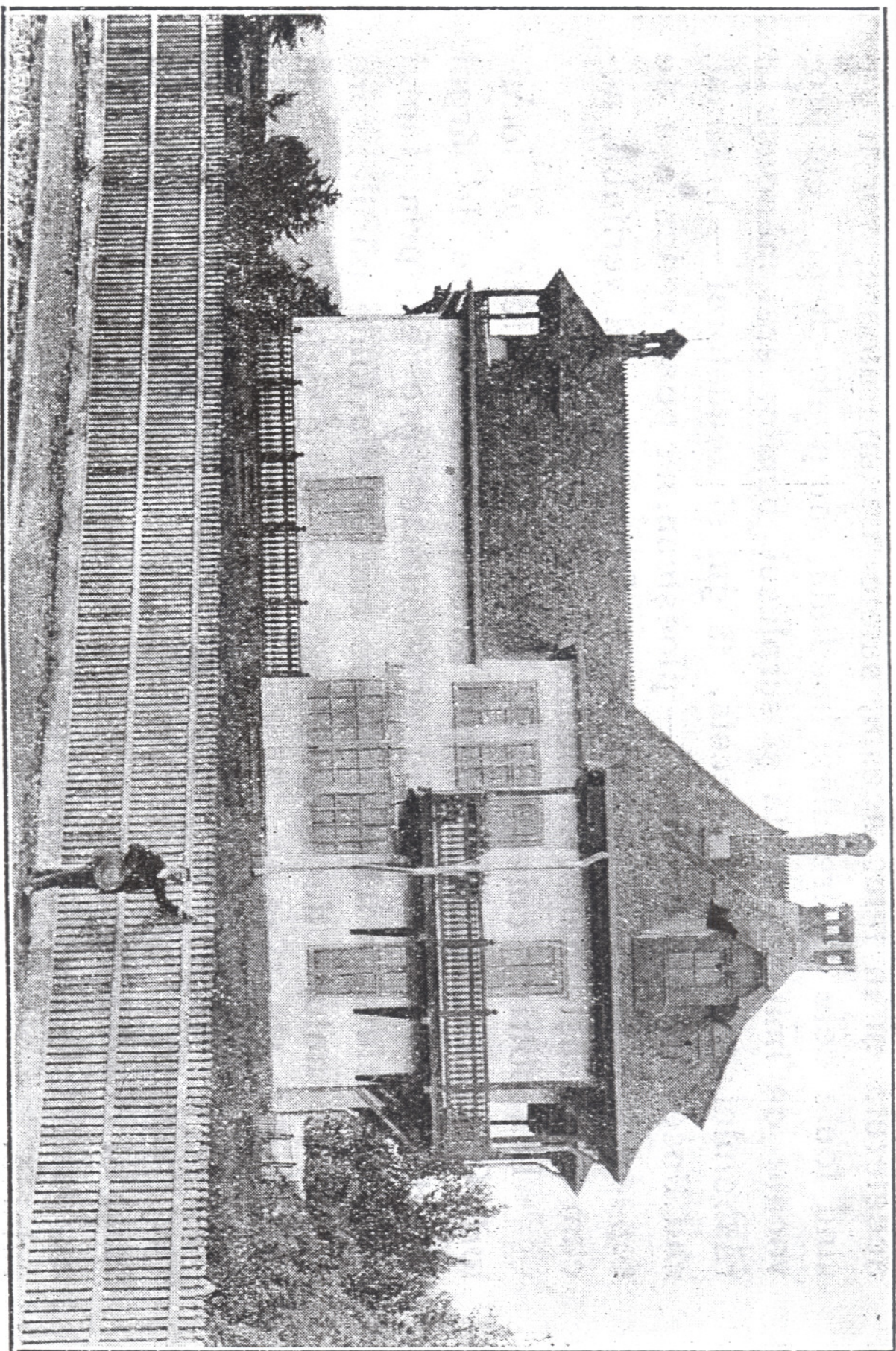

Casa prințului Știrbei din oraș — azi localul Liceului

Casa D-r Istrati

Fosta casă a pictorului Grigorescu, distrusă în timpul războiului

MEMORIU DE PREZENTARE

1). DATE DE RECUNOASTERE A DOCUMENTATIEI

- Denumire proiect : PLAN URBANISTIC GENERAL (P.U.G.),
MUNICIPIUL CAMPINA
- Beneficiar : PRIMARIA MUNICIPIULUI CAMPINA
- Proiectant : SC. "CONSPROIECT" SA. PLOIESTI

2. OBIECTUL DOCUMENTATIEI

PLANUL URBANISTIC GENERAL al Municipiului CAMPINA constituie documentația prin care se stabilesc obiectivele, măsurile și strategia de dezvoltare a localității pe o perioadă de 5 - 10 ani.

Având la bază conceptul dezvoltării durabile și ținând seama de tendințele social-economice P.U.G-ul urmărește :

- Asigurarea echilibrului între necesitățile de dezvoltare a cadrului construit și protecția mediului natural specific localității ;
- Gestionarea resurselor de care dispune localitatea în favoarea propriei dezvoltări ;
- Îmbunătățirea calității vieții prin politici proprii specifice dezvoltării urbane.

3. DESCRIEREA LOCALITATII

Situat în zona de vest a județului Prahova - municipiul Câmpina se află la 30 km. distanță de reședința județului, municipiul Ploiești.

CAMPINA ocupă un teritoriu administrativ de 2422 ha. fiind așezată pe terasa aflată la confluența râurilor Prahova și Doftana.

Atestată documentar la începutul secolului XVI 1503, CAMPINA s-a dezvoltat datorită poziției geografice, favorabile de-alungul drumului comercial ce ducea spre Brașov.

Vecinătățile sunt :

- la nord : comuna Sotriile
- la est : Telega
- la est - sud-est : comuna Bănești
- la vest : comunele Poiana Câmpina și Cornu.

4. POPULATIA SI DEZVOLTAREA URBANA

Cu o populație de 41.164 locuitori la 1.I.1995 Municipiul CAMPINA este cel mai important centru urban al județului după Municipiul Ploiești. Dinamica populației a cunoscut în timp o evoluție continuă ceea ce i-a adus o importanță deosebită în cadrul județului. Prin importante funcțiuni social-economice constituie un centru de interes ce polarizează forțe de muncă pe o rază de peste 15 km.

Prin P.U.G. s-a prevăzut dezvoltarea zonei de locuințe cuprinzându-se în intravilan zonele ce fuseseră excluse anterior astfel să fie create condițiile dezvoltării și restructurării urbane la nivelul necesității municipiului.

Se are în vedere în principal dezvoltarea construcțiilor de locuințe cu regim mic de înălțime ce se înscrie în multe privințe în dezvoltarea istorică a orașului.

5. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICA - ZONE SPECIALE

Municipiul CAMPINA dispune de obiective de utilitate publică - amplasate în general în zona centrală care se propun a fi menținute, modernizate și puse în valoare. În această categorie intră unitățile școlare, cele de sănătate, cultură, construcțiile de cult, justiție etc., pentru unele din acestea fiind necesare lucrări de reparații, igienizare și modernizare a dotării.

•//•

AM.

Prin P.U.G. se propune realizarea în perspectivă funcție de necesitate și resurse, de noi obiective care să deservescă mai bine necesitățile din cartierele de locuințe.

Se prevede realizarea Primăriei care să adăpostească principalele funcțiuni administrative ale Municipiului - actualmente acestea funcționând în spațiile altor proprietari.

În municipiu funcționează un important număr de unități comerciale și de prestări servicii amplasate în special în zona centrală.

În etapele viitoare este necesară modernizarea zonei pieței și realizarea de noi unități în cadrul cartierelor mai puțin dotate, în paralel cu modernizarea unităților existente.

Sunt în execuție sedii pentru poștă, bancă și centru de afaceri cu birouri pentru reprezentanțe firme, s-au realizat spații pentru poliția municipală, pentru instituția de asistență socială "Fundația Speranța Copiilor".

Pentru perioada de perspectivă s-au prevăzut în P.U.G. noi dotări care să asigure funcțiunile municipale de centru de polarizare a zonei, din rândul cărora se remarcă : centru cultural, hotel, motel, camping, popas turistic, club cu săli de cinematograf și distracții, liceu de artă, învățământ superior, bibliotecă municipală, stadion, piscină, sală de sport și altele.

Se are în vedere punerea în valoare și amenajarea ca spații verzi cu funcțiuni de protecție, sport agrement a zonei cornișei spre DN.1 ca parc municipal și a zonei Muscel (platoul și parțial versantul) ca zonă de agrement.

Se are în vedere amenajarea pentru agrement a lacurilor existente.

Zona centrală cât și zona principalelor dotări de interes general se vor amenaja cu plantații, iluminat și mobilier urban.

S-a prevăzut menținerea zonelor speciale existente.

././.

AM.

6. UNITATI ECONOMICE

Principalele unități economice cu caracter industrial ce conferă municipiului CAMPINA o importanță deosebită sunt structurate în 3 zone principale :

- Zona nord - situată la nord de calea ferată Câmpinița - Telega - cu întreprinderile NEPTUN, IRUEAR, etc. ;
- Zona centru - situată la sud față de aceeași cale ferată - cu întreprinderile : Rafinăria turnătorie, Uzina Mecanică etc. ;
- Zona de sud - situată la sud de str. Orizontului cu societățile comerciale : EDIL CONST, BUCEGI, TRANSILVANIA, VALEA PRAHOVEI, IRA etc.

Sunt de menționat unele unități economice importante ce funcționează în zona de locuit sau izolat : Fabrica de ciorapi, IFET, CONCORDIA etc. .

Prin P.U.G. s-a prevăzut mai buna folosire a terenurilor și capacităților disponibile din zonele industriale, măsuri de organizarea circulației și asigurare a parcajelor, modernizarea și tehnologizarea producției, plantații și investiții care să ducă la eliminarea efectelor poluării.

Noile investiții în sectoarele economice productive, în dezvoltarea serviciilor și a capacităților de depozitare necesare bunei desfășurări ale activităților comerciale, se vor realiza cu respectarea strictă a normelor de protecție a mediului.

Agricultura și silvicultura nu dispun de o bază importantă dar se impune valorificarea suprafețelor de teren existente cu potențial în acest domeniu prin măsuri stimulative și proiecte care să încurajeze dezvoltarea și diversificarea producției în contextul păstrării cadrului natural.

././.

AM.

8. CAI DE COMUNICATIE

Teritoriul administrativ al municipiului CAMPINA este străbătut de limita de vest de DN.1 București - Brașov cu legături în zona de sud și nord cu trama majoră de circulație a orașului. Pe direcția Est-Vest municipiul este străbătut de DJ.102 spre Poiana Cămpina și respectiv Telega - Valea Doftanei.

Trama majoră de circulație a orașului este în unele privințe deficitară cu multe puncte de conflict și strângări ale circulației.

Prin P.U.G. se propune configurarea tramei majore de circulație cu amenajarea intersecțiilor și a profilului transversal corespunzător amenajat cu platății de aliniament, trotuare, pentru a asigura o cât mai bună legătură rutieră a zonelor funcționale și a principalelor obiective de interes major, dar și creșterea fluenței tranzitului spre drumul național și drumurile județene.

Se propune realizarea de parcaje în zonele aglomerate.

Circulația feroviară pentru călători este asigurată de gara Cămpina situată pe magistrala feroviară București - Brașov aflată pe teritoriul comunei Poiana Cămpina. Din această magistrală pleacă derivația Cămpinița - Telega ce asigură traficul feroviar al unităților economice din zonele industriale ale municipiului.

9. OBIECTIVE DE PATRIMONIU, ZONE PROTEJATE SI PROTECTIA MEDIULUI

Obiectivele de patrimoniu identificate pe teritoriul municipiului sunt remarcate în P.U.G. și prevăzute a fi protejate și puse în valoare. De asemenea s-a prevăzut protejarea siturilor construite care dau nota specifică, distinctă prin clădiri și construcții cu valoare arhitecturală.

Sunt de remarcă în acest sens Muzeul "NICOLAE GRIGORESCU", Castelul "HASDEU" și în curs de finalizare lucrările de la CASA CU GRIFONI.

././.

7. DOTAREA EDILITARĂ

Asigurarea alimentării cu apă a municipiului CAMPINA se face din două sisteme VOILA și PALTINU prin stații de înmagazinare și tratare și apoi prin rețele de distribuție. Se are în vedere extinderea rețelelor de distribuție în zonele unde acestea lipsesc în paralel cu mai buna gestionare și gospodărire a distribuției.

Pentru canalizare se prevede extinderea stației de epurare cu treaptă biologică și mecanică și extinderea rețelelor de canalizare orășenească menajeră și pluvială existând străzi și zone cu deficit important în acest domeniu.

Alimentarea cu energie electrică și telefonie este în general asigurată urmând a se realiza lucrări de modernizare și sporire a capacității funcție de necesitățile dezvoltării.

Alimentarea cu căldură se face din centralele termice existente ce deservește ansamblurile de locuințe și alte obiective și microcentrale sau încălzire cu sobe pentru consumatorii individuali. Se are în vedere modernizarea centralelor termice cu echipamente performante cu randamente ridicat, cu efecte benefice asupra consumului de combustibil și performanțelor ecologice.

Gazele naturale, folosite ca combustibil în centrale termice pentru încălzire și preparare hrană este asigurat din rețele de distribuție, pentru care se preconizează lucrări de modernizare, înlocuirea celor uzate, pentru asigurarea debitului și presiunii necesare, în paralel cu creșterea nivelului de siguranță în exploatare.

Colectarea și depozitarea deșeurilor care se realizează actualmente într-un depozit necorespunzător ecologic este propus a se amplasa pe un alt teren în afara teritoriului administrativ, în cooperare cu comuna Bănești și alte localități riverane, pentru care s-au demarat Studiile de Fundamentare și Studiul de Impact.

În zona de nord a intravilnului (Muscel - Voila) s-a prevăzut amplasament pentru puț sec asigurând distanța de peste 200 m. față de zona de locuințe și obiective sociale.

Se are în vedere deăsemeni protejarea și punerea în valoare a obiectivelor cu valoare de patrimoniu - din incintele Bisericii și Cimitirului cât și cele din zonele publice -
- obiective cu valoare documentară istorică de artă sau arheologică.

Prin P.U.G. s-au delimitat zonele protejate sanitar și zone cu riscuri naturale sau tehnologice (rețele).

Propunerile din PLANUL URBANISTIC GENERAL au în vedere păstrarea și punerea în valoare a cadrului natural existent dar și a cadrului construit, deziderat al conceptului dezvoltării durabile care are în vedere conservarea resurselor și realizarea investițiilor viitoare cu minim efort și efect maxim în favoarea colectivității.

ARHITECT SEF,
arh. Ilie Grigorescu

Ilie Grigorescu

AM.

Planul comunei Campina 1830

